VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXVIII. évfolyam
8614 szám
8 oldal 30 bani
Szombat
1972.
december 2.

1947 1972 30 DECEMBER

A legtöbbre készüljünk

Megyénk iparvállalataiban az Országos Konferencia dokumentumainak és Nicolae Ceaușescu elvtárs — az RKP Központi Bizottsága november 20—21-i plenárisán elhangzott beszédének szellemében folyik a jövő évi termelés előkészítése. A vállalatok kollektív vezetőségei olyan intézkedéseket irányoznak elő, amelyek maximálisan hasznosítják a termelés növelésének tartalékait, fokozzák a munka gazdasági hatékonyságát. Ezen akció keretében az üzemekben és vállalatokban a valóságos termelési potenciállal összhangban lévő termeléstöbbletet állapítanak meg. A megvalósítás módozatait pedig megvitatják a pártszervezetekben és a dolgozók tanácsai keretében.

Az 1973-as évre előirányzott feladatok növelésének keretében megyénkben az iparvállalatok össztermelési terve 464 millió, az árutermelés 598 millió lejjel, a kivitel értéke pedig közel 3 millió valutalejjel haladja túl az ötéves tervben eredetileg előirányzott értéket. A vállalati munkaközösségek javasolták a behozatal 4,5 millió valutalejjel való leszállítását, a nyers- és segédanyagok, a fűtőanyag, a villamosenergia mennyiségének csökkentését, valamint bizonyos produktív és nem produktív beruházási előirányzatok törlésével, a befektetés összegének 140 millió lejjel való leszállítását.

Az összesítések alapján megyénk iparvállalatainak össztermelési terve az 1972-es esztendőhöz viszonyítva 1973-ra 12,8 százalékos növekedést mutat. A kivitel volumene pedig 20 százalékkal növekszik majd.

(Folytatása a VII. oldalon)

A Köztársaság kikiáltása 25. évfordulójának tiszteletére

Gyorsabban, jobban, hatékonyabban

az ötéves terv határidő előtti teljesítéséért

Akikre büszkék vagyunk

Kivel kezdjük? Ki kerüljön — a szocialista verseny sokszáz élmunkása közül — a TISZTELETTÁBLÁRA? Ezt latolgattuk a minap a Faipari Kombinát politikai és gazdasági vezetőivel. Végül is megszületett a döntés: írjunk ezúttal az újítókról, az olyanokról, mint Mladin Gheorghe mérnök, az 1. számú bútorgyártó részleg vezetője és Kún Károly, aki ugyanitt mesterként tevékenykedik. (Utóbbit „lencsevégre is kaptuk" s első képünkön mutatjuk be.) A részlegvezető és a mester közösen dolgozzák ki és ültetik gyakorlatba jobbnál jobb, hatékonyabbnál hatékonyabb ötleteiket. A Regency típusú ebédlőbútor büfé- és vitrinszekrénye kidolgozásának technológiáját ésszerűsítették például, ami által több művelet feleslegessé vált. Csupán ezzel év eleje óta több mint 20 000 lejt takarítottak meg a kombinátnak. Most, a Köztársaság kikiáltása 25. évfordulója előtti hetekben egy másik, a szakemberek szerint máris kitűnőnek minősített újításon, s az alkalmazásához szükséges megmunkáló szerkezetek kivitelezésén dolgoznak. A komódok és fotelek karfáinak gyártási technológiáját kívánják korszerűsíteni ezzel.

A többszörös újítók közé tartozik Bujdosó Mihály főmester, Cosma Gheorghe brigádvezető és Nica Traian munkás. Mindhárman a kárpitosműhelyben dolgoznak, s közösen, amolyan kisebb újítóbrigádot alkot-

SZABÓ JÁNOS

(Folytatása a VII. oldalon)

Nicolae Ceaușescu, az Államtanács elnöke fogadta a Rolls Royce cég vezetőségének küldöttségét

Nicolae Ceaușescu elvtárs, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke péntek délelőtt fogadta a Rolls Royce cég vezetőségének küldöttségét, amely élén sir Kenneth Keith-szel, az igazgatótanács elnökével országunkban tartózkodik.

A megbeszélésen részt vettek a következő elvtársak: Emil Bodnaras, az Államtanács alelnöke, Ilie Verdeț, a Minisztertanács első alelnöke, Gheorghe Boldur, szerszámgépipari és elektrotechnikai miniszter, Nicolae M. Nicolae, a Külkereskedelmi Minisztérium miniszteri rangú államtitkára, Gheorghe Oprea, az Államtanács elnökének tanácsosa, Ștefan Ispas, a román repülőipari fővállalat vezérigazgatója.

Ott volt Derick Rosslyn Ashe, Nagy-Britannia bukaresti nagykövete.

A felek megvitatták a román ipar és a Rolls Royce cég repülőipari és más területekre kiterjedő együttműködésének és kooperációjának kérdéseit.

A megbeszélés szívélyes légkörben folyt le.

Lapunk tartalmából:

● **Szocialista ösztönzés-szocialista helytállás mezőgazdasági termelőszövetkezeteinkben**
III. oldal

● **A városi pártszervezet az egész tevékenység kompetens irányítója**
V. oldal

● **Küldöttségünk vezetőjének felszólalása a helsinki tanácskozáson**
VIII. oldal

(Foto KELEN FERENC)

Ki a felelőtlenebb?

PRO és KONTRA

Ismeretesek a bölcsességek: „mondd meg, ki a barátod és megmondom, ki vagy; mondd meg, mit olvasol, és megmondom, ki vagy; mondd meg ezt vagy azt és megmondom, ki vagy." E különböző változatok — feltételes ítéletek — egy tőről sarjadnak: tudnom kell rólad valamit, hogy jellemezhesselek, hogy véleményt alkothassak egyéniségedről, mégpedig igen komoly, határozott módon, alaposan megfontolva állításomat. Valóban: ha arra vállalkozom, hogy megmondjam, ki vagy, akkor a legtöbbre vállalkoztam, ami pedig nem csekély felelősség. Jogos tehát a kérdés: szabad-e, lehet-e egyetlen vonás, egyetlen feltétel alapján esetleg súlyos következtetést levonni egy emberről? Kiállítható-e a „bizonyítványa" egyszál adat nyomán? Azt hiszem, nem. Nem egészen a tévedés, a melléfogás veszélye nélkül. Ugyanis e bölcsességek nem árulják el, kinek, minek kell tekintselek miután megmondtad, amit kívántam. Még nehezebb a helyzetem, ha egy szót sem szólsz és mindössze egy mozdulat, egy hirtelen cselekedet láttán muszáj döntenem. Azaz hogy nem muszáj, de én dönteni akarok, mert így becsületes, mert sohasem maradhatok közömbös. Nos, nehéz helyzetemben is kimondom: ha történetesen te sofőr vagy, például teherautó-sofőr és menetközben kidobsz az országútra (az aszfaltra) egy üres üveget, amely persze ott darabokra törik, hogy aztán a mögötted jövő már üvegszilánkokon legyen kénytelen áthajtani, akkor te, szóval nem lehetsz valami rendes ember. Légy egyébként bármilyen ügyes, tehetséges sofőr. Vagy tévednék? Elhamarkodottan és szigorúan ítélkezem? Kettőnk közül — no de igazán! — te vagy a felelőtlenebbi Igen, az vagy: felelőtlen. És olyan ítéletet érdemelnél, amely az enyémnél bizonyára érzékenyebben érint. Például egy komoly pénzbírságot.

BAGDI SÁNDOR

SPORT

Kinek jó?

Megírtuk annakidején hogy a kupamérkőzések december 3-ra való elhalasztásával a Román Labdarúgó Szövetség hátrányos helyzetbe hozza a játéklehetőség nélkül maradt kiscsapatokat. Az előbbi részrehajló döntést most egy másik követte, melynek viszont néhány A osztályú csapat — köztük az UTA — esett áldozatául.

Miről is van szó? Legjobb együtteseink bajnoki küzdelmének — az eredeti kiírás szerint — december 17-én, vasárnap kellett volna befejeződnie. A szövetség korifeusait a múlt vasárnapi havazás rádöbbentette, hogy a versenynaptár összeállításakor, bizony, nagyot tévedtek december második felében csak a legritkább esetekben lehet reális körülmények között futballozni, s az újabb hóeséstől tetve, elhatározták: sűríteni fogják a hátralévő fordulókat. És kedden este megszületett a bölcs határozat: a 14. fordulót december 10-én, vasárnap, a 15. forduló mérkőzéseit pedig 14-én, csütörtökön rendezik. (Az UTA ezek szerint 10-én Craiován, 14-én pedig Aradon — a Kolozsvári Universitateával — játszik.)

Tekintsünk el attól, hogy a 15. forduló három nappal való előbbre hozásával édeskeveset nyertek a labdarúgók (december 14-én pont olyan sárosak-havasak lehetnek a pályák, mint 17-én), és vizsgáljuk meg csupán azt, hogy anyagi szempontból méltányos-e a döntés. Azok a csapatok amelyek 10-én otthon játszanak nem vesztenek semmit, de azokat, amelyek az utolsó fordulóban mérkőznek odahaza, érzékenyen érinti a döntés: december 14-én, csütörtökön, munkanap lévén, sokkal alacsonyabb lesz a nézőszám (és így a rendező csapatok bevétele is) a szokásosnál. Lehet, hogy mindez nem sokat idegesíti azokat, akik az ügyben határoztak, az érintett együtteseket viszont annál inkább. Mert, ha az UTA — Kolozsvári Universitatea mérkőzésre a szokásosnál háromezerrel kevesebb néző megy ki, az mintegy 30 000 lej bevétel-elmaradást jelent a textilgyáriaknak!

És hogy ne tűnjék mindez csak utólagos okoskodásnak, közöljük azt is, hogy miként lehetett volna megoldani — közmegelégedésre! — a „gordiuszi csomót": november 22-én kellett volna megrendezni a kupafordulót (a kiscsapatok sem „prüszkölnének"), december 3-án és 10-én pedig lejátszani a bajnoki találkozókat.

Egyszerű, nem?

O. K.

Öt százalék esély...

Ahogy lépkedünk kifelé az évből, egyre inkább előterbe kerülnek a teremsportok. A vasárnapi sportműsor (lapunk hatodik oldalán közöljük!) négy rangos eseménye közül hármat a Sportcsarnokban rendeznek, a szurkolók egy-egy B osztályú női röplabda-, illetve kosárlabda-mérkőzést nézhetnek meg, s ismét idehaza lép pályára — elkel majd a buzdítás — a kiesés ellen eddig eredménytelenül küzdő Voinţa A osztályú férfi röplabda-csapata is.

A labdarúgás kedvelői vasárnap délelőtt megtekinthetik a Vagonul — Sportklub kupamérkőzést, amely érdekes küzdelemnek ígérkezik. A kék-fehér csapat A osztályú ellenfele, valószínűleg, a legjobb felállításban lép majd pályára, nem fog hiányozni az együttesből Dembrószky Imre, akinek a mexikói világbajnokság színhelyén szobrot emeltek a rendezők, valamint a szintén válogatott Ghiță kapus sem.

A kupaküzdelemben még érdekelt két csapatunk, az UTA és a Vagonul, csütörtökön egymás ellen játszott edzőmérkőzést (a textilgyáriak csak 3:1 arányban nyertek, de a betegeskedő Domide és Kun II., valamint a szabadnapot kapott Pozsonyi nélkül). A 2X35 perces játék után a vasárnapi találkozókról nyilatkoztak az edzők.

JURCA TOMA (UTA): — Bukarestben a C osztályú Autobuzul ellen játszunk, a találkozót a Steaua ellenében szerepelt összeállításban kezdjük, de menet közben szóhoz juthat egy-két fiatal is, például Căldăruș középhátvéd. A továbbjutás kiharcolása, gondolom, nem lesz probléma.

DUSAN RADIN (Vagonul): — A találkozó főesélyese a Sportklub, mivel sokkal jobb játékerőt képvisel, mint a Vagonul és játékban van. Minket a kényszerpihenő kizökkentett a megszokott ritmusunkból, nehezen találtunk edzőtársat az elmúlt hetekben. De **öt százalék esélyünk nekünk is van, és meg is játsszuk ezt az öt százalékot!** Nem úgy megyünk ki a pályára, hogy „szépen fogunk veszíteni", megpróbáljuk kiharcolni a továbbjutást. Persze, ez nem lesz könnyű, mert a Sportklubnak már a döntetlen is elég a legjobb 16 közé jutáshoz... A tervezett felállításunk: Stoica — Curutiu, Mühlroth, Gáll, Ardelean — Tusa, Corpaș, Platagă — Markovits, Dembrószky, Dobai. A mérkőzésvezető a kolozsvári Topan Vasile lesz. Reméljük, hogy sokan fognak majd szurkolni nekünk. A találkozót éppen azért tettük délelőttre, hogy minél több futball-barát tudjon kijönni.

(—f)

Képünk az aradi üvegház-komplexumban készült.

Nästase az elődöntőben

BARCELONA (Agerpres).

„Három amerikai teniszező és a román Ilie Năstase került be a bajnokok Tornájának elődöntőjébe" — írja az AP sporttudósítója a barcelonai mérkőzésről. A kommentátor kiemeli Smith (6:1, 6:0 Kodes ellen) és Connors (6:3, 6:7, 6:2 Gimeno ellen) kitűnő játékát. Ugyanakkor hangsúlyozza, hogy Ilie Năstase fölényesen győzött a spanyol Orantessel szemben. „A nézők viharosan biztatták Orantest, de a román játékos megfelelő taktikát alkalmazott és két szettben nyert".

A France Presse többek között ezeket írja: „Ilie Năstase 55 perc alatt könnyűszerrel Manuel Orantes fölé kerekedett. A második szettben Năstase ragyogóan játszott". A hírügynökség szerint a legnagyobb esélyei Smith-nek és Năstasenak vannak. Hangsúlyozza azonban, hogy Năstasenak minden tudására szüksége lesz ahhoz, hogy legyőzze a fiatal Connorst, aki sokat fejlődött és legyőzte Gimenot, a volt hivatásos játékost.

Az elődöntőben Năstase ellenfele Connors, Smith ellenfele pedig Gorman lesz. A találkozókat az öt szett rendszer alapján játsszák.

HIRDETÉS

Az Aradi Szállítási Vállalat

Victoriei út 37. szám

sürgősen alkalmaz:

— D fokozattal rendelkező gépkocsivezetőket autóbuszokra.

Ugyanakkor tanfolyamot szervez C fokozattal és 1—3 éves gyakorlattal rendelkező fiatal gépkocsivezetők számára a D fokozat megszerzése érdekében.

— a tanfolyam 1973. január 3-án kezdődik, időtartama 3 hónap, a termelésből való kiemeléssel.

— A tanfolyam ideje alatt a jelentkezők a vállalattól kapják fizetésüket. Sikeres vizsga után autóbuszokon fognak dolgozni.

— A részvevők számára biztosítják a lakást (otthonban) és étkezést (kantinban) fizetés ellenében.

Ugyanakkor alkalmaz:

— gépkocsi villanyszerelőket
— gépkocsi lakatosokat
— jegykezelőket autóbuszra és villamosra
— kovácsokat

Az érdeklődők felvilágosításokat kaphatnak a vállalat személyzeti-adminisztrációs osztályán.

(1179)

HETI TV MŰSOR

Vasárnap, december 3.

8.15 Reggeli torna. 8.30 Pionîroknak. 10.00 Falumúsor. 11.10 Nagy muzsikusok Bucureşti-ben. 12.00 A haza védelmében. 12.30 Magyar nyelvű adás: Színház — Gorkij: Az utolsók című színdarabját előadja a Kolozsvári Állami Magyar Színház. 14.20 360 fok. 17.10 Egyedül a világűrben (VI.). 18.00 Megyeközi kórusverseny. 19.20 1001 este. 19.30 Híradó. 20.00 Műsorismertetés. 20.05 Maros megye címere. 20.25 Varieté-műsor Piteşti-ről. 22.30 Híradó. 22.40 Vasárnapi sporthírek.

Hétfő, december 4.

17.30 Francia nyelvtanfolyam (a 31. lecke ismétlése). 18.00 Otthonunk. 18.40 Filmkritika. 19.00 A hét képekben. 19.20 1001 este. 19.30 Hírek. 20.00 Műsorismertetés. 20.05 TV-ankét. 20.45 Elizabeth R — folytatásos film. 21.30 A névtelen csillag — népzene vetélkedő. 22.30 24 óra 22.45 Ellentétek a tőke világában.

Kedd, december 5.

9.00 Telex. 9.05 TV-iskola. 10.00 Angol nyelvtanfolyam (31. lecke). 10.30 Otthonunk. 11.10 Szemelvények az ifjúsági műsorból. 11.50 Egyedül a világűrben (II. rész ismétlése). 12.40 Hirdetések. 12.45 Híradó. 17.30 Orosz nyelvtanfolyam (30. lecke). 18.00 Tudományos kilátó. 18.20 Hogyan beszélünk. 18.35 Technik klub. 19.00 Kulturális-művészeti kaleidoszkóp. 19.20 1001 este. 19.30 Híradó. 20.00 40 címer kommentárja — Neamț megye. 20.20 Színház: Gh. Ardeleanu: Dózsa koronája. 21.50 Oktatási kérdések. 22.20 Sztárparádé: Claude Francois. 22.30 24 óra.

Szerda, december 6.

9.00 Telex. 9.05 Az ismeretlen Bucureşti (ismétlés). 9.25 Aschiuță barátai. 9.55 Hirdetések. 10.00 Francia nyelvtanfolyam (32. lecke). 10.30 40 címer kommentárja — Maros megye (ismétlés). 10.50 Filmarchívum: A gyilkos és a lány (ismétlés). 12.20 Technik klub. 12.45 Híradó 17.30 Német nyelvtanfolyam (30. lecke). 18.00 Kérdések és feleletek. 18.25 Egészségügyi tanácsadó. 18.35 Pronoexpressz-húzás. 18.45 Zenei újdonságok. 19.00 Mezőgazdasági adás. 19.20 1001 este. 19.30 Híradó. 20.00 Teleobjektív. 20.20 Emberek és tettek. 20.35 Filmarchívum: A kerékpár-tolvajok. 21.55 Balett. 22.15 Utazás a Föld körül: Finnország. 22.35 24 óra. 23.00 Kosárlabda: Bucureşti-i Dinamo — Szófiai Akademik (BEK).

Csütörtök, december 7.

9.00 Telex. 9.05 Románia a világban. 9.35 Egy élet egy eszméért: Angel Saligny (ismétlés). 10.00 Orosz nyelvtanfolyam — 31. lecke. 10.30 Alfától omegáig. 10.50 Teleobjektív (ismétlés). 11.10 A kerékpár-tolvajok — játékfilm (ismétlés) 12.30 Variációk Haydn-zenére (ismétlés). 12.50 Híradó. 16.00—17.00 TV-iskola. 17.30 Magyar nyelvű adás: Hétről hétre: Határidő előtt az ötéves tervet — emberek, tettek, számok; Majtényi Erik jegyzete. A kultúra és a tömegek — Márki Zoltán kommentárja a vállalati színészcsoportok tevékenységéről. Népzene. 18.30 Autósoknak. 18.50 Irodalmi krónika. 19.00 A mai falu. 19.20 1001 este. 19.30 Híradó — versenykrónika. 20.00 Olt megye címerének kommentárja. 20.20 Irodalmi-zenés-koreográfiai műsor. 21.10 Humoralbum: Walt Disney. 21.35 A fiatalok önmagukról. 22.15 A hét előadóművésze: Ana Petria. 22.30 24.00 óra.

Péntek, december 8.

9.00 Telex. 9.05 Enciklopédia (ismétlés). 9.45 Ionela Prodan népdalokat énekel (ismétlés). 9.55 Hirdetések. 10.00 Német nyelvtanfolyam — 31. lecke. 10.30 Neamț megye címerének kommentárja (ismétlés). 10.50 Irodalmi krónika (ismétlés). 11.00 A mai falu (ismétlés). 11.20 Costache Antoniu: színdarabrészletek (ismétlés). 12.05 Finnországi képek (ismétlés). 12.25 Egészségügyi adás. 12.35 Részletek a vasárnapi szórakoztató műsorból. 12.50 Híradó. 16.00—17.00 Tévéiskola. 17.30 — Angol nyelvtanfolyam — 31. lecke (ismétlés). 18.00 Ismerik a törvényeket? 18.15 Lottó-húzás. 18.25 A bajnokok iskolája: minirögbi. 18.50 Sajtóértekezlet. 19.20 1001 este. 19.30 Híradó. — versenykrónika. 20.00 Reflektor. 20.15 A körhinta — szovjet játékfilm. 21.40 Kérdés-felelet: tudományos adás. 22.20 Könnyűzene. 22.30 24 óra. 22.45 A szocialista országokból.

Szocialista ösztönzés — szocialista helytállás mezőgazdasági termelőszövetkezeteinkben

● Globális akkord ● Páratlan bőség ● 60 mázsán felüli hozamok ● Ami kötelez ● Az elnöké és a szakemberé a szó ● Találomra ● A mérleg két serpenyője ● A munka határozza meg a terméseredményeket ● Házi könyvelés ● Szerződéses alapon ● Kinek-kinek teljesítménye szerint

Mintegy két esztendővel ezelőtt új, ösztönző lényege alapján mélységesen szocialista jellegű javadalmazási rendszert vezettek be mezőgazdasági termelőszövetkezeteinkben — a globális akkordot. A széles látókörű gazdasági vezetők, szakemberek és a tagság túlnyomó többsége nagy jövőt „jósolt" ennek a javadalmazási formának. S igazuk volt! Mezőgazdasági szövetkezeteink döntő többségében, ott, ahol felismerték az akkordjavadalmazás által megteremtett lehetőségeket, eddig nem tapasztalt gazdag hozamok szolgálnak mindennél meggyőzőbb tanúságtételként a globális akkord mellett. **„Az új javadalmazási formák, főleg a globális akkord bevezetése biztosítja a szövetkezeti tagok megfelelő érdekeltetését, a jövedelmek növekedését az elvégzett munkával és az elért termeléssel arányban"** — mondotta **NICOLAE CEAUŞESCU** elvtárs, a Mezőgazdasági Termelőszövetkezetek Országos Szövetségének II. kongresszusán. Ugyanakkor kifejezésre juttatja azt a nagy gondot, amelyet pártunk és szocialista államunk a szövetkezeti parasztság életkörülményeinek javítására fordít.

A falvak dolgozó népe, a szántó-vető emberek, hálásak ezért az atyai gondoskodásért. Lelkesedésüket, ragaszkodásukat, úgy fejezik ki, hogy öntudatos, lelkiismeretes munkát végeznek, olyat, amelyben senki sem talál kivetnivalót. Így fonódik újabb és újabb munkasikereket eredményező egységes egésszé a szocialista ösztönzés és a szocialista helytállás.

Négy mezőgazdasági termelőszövetkezetben jártunk legutóbb. Mindenütt az őszi terméseredményekről, az akkordrendszer sikereiről érdeklődtünk. Az I-es számú lippai téeszben megtudtuk, hogy idén a nem túl kedvező időjárás ellenére is igen jó termést értek el a helyi viszonyokhoz mérten. Lippa ugyanis sohasem rendelkezett igazán jó termőtalajjal. **Ennek ellenére,** idén mintegy 6—7 mázsával több lesz a szemeskukorica-termés hektáronként az előirányzatnál, a cukorrépánál pedig a tonnát is meghaladja a többlet. A legszembetűnőbb eredmények azonban kétségkívül a burgonyánál mutatkoznak.

— Sohasem értünk volna el ilyen termést — magyarázza Scharff Pál főmérnök —, ha munkánkat, a tagok hozzájárulását nem ösztönözte volna a globális akkord. Az emberek önmagukat mozgósították, lelkesítették munkára. Mindenki kihasználta a rendelkezésére álló időt. Virradattól alkonyatig népes volt a határ. Kapáltak ki mikor hírt. Olyan tiszták voltak a kultúrák, mint még soha. Ezt egyébként a hozamok is igazolják. Az I-es számú farmon átlagban 20 ezer kiló burgonya termett egységnyi területen, 8 ezerrel több az előirányzatnál, a 2-nél pedig 19 ezer kiló. A cukorrépánál viszont ez utóbbi vitte el a pálmát, hektáronkénti 330 mázsával.

Belelapozunk a könyvelőség nyilvántartásaiba, azokba, amelyeknek alapján, a globális akkordrendszernek megfelelően a tagokat javadalmazzák. Toader Ioan aki például, a többi között, 10 ár cukorrépát művelt meg, s erről a területről 53 mázsa termést takarított be, 60 kiló búzát, 11 kiló cukrot és 437 lejt kapott összesen kizárólag ezért a kultúráért. Boros Erzsébet egy hektár kukoricát „fogott". Az általa betakarított csövestermés amolyan „közepes" volt — 7670 kilogramm egységnyi területről. Mégis 10 mázsa csöves tengerit, több mint 350 lejt, s csaknem 2,5 mázsa búzát vitt haza. Nagy Terézia 15 ár krumplit vállalt. Jövedelme elérte az 530 kiló burgonyát, a 80 kiló búzát és a 130 lejt. Természetes, hogy a tagok, a hozzátartozóik, nem csupán egy növény megművelését vállalták, hanem mindenből részt kértek. Így aztán most, amikor számadásra kerül sor, bőség költözik valamennyiük hajlékába.

De nemcsak Lippán van ez így. Sőt, vannak olyan gazdaságok, ahol a terméseredmények jóval meghaladják a lippaiakét. Szentannán például, a legfőbbnek nevezhető őszi termény — a kukorica — hozama megközelíti, esetleg túl is haladja a hektáronkénti 6 ezer kilót. Ott roskadozik majd igazán a padlás, a töménytelen termény súlya alatt a szorgalmas tagoknál. Hát még Siriana, ahol mintegy 6100—6200 kilós szabványterméssel számítanak a Podgoria, illetve a Şiriana szövetkezeteknél!

Azért kerestük fel az imént említett két gazdaságot, hogy párhuzamot vonhassunk, összehasonlításokat végezhessünk az elért teljesítmények között. Előbb a Podgoria szövetkezetnél jártunk.

Induljunk ki talán abból, hogy az említett téesznél ez idén 500 hektáron termesztettek tengerit, 110 hektáron cukorrépát, 25 hektáron pedig takarmányrépát. Az idejében és gondosan elvégzett növényápolási műveletek, valamint az alapos talajelőkészítés, a földbe juttatott bőséges tápanyag, a megfelelő növénysűrűség, minden kultúránál gazdag termést eredményezett. Így tengeriből átlagban az előirányzott 4300 kiló helyett, mintegy 6040 kiló szabványnak megfelelő szemesterményt takarítottak be. Cukorrépából viszont a tervezett 29 tonna helyett 44 tonna javadalmazott átlagot valósítottak meg (a megtermett agrármennyiségek magasabbak a javadalmazott nettótételeknél, amelyek már nem tartalmaznak semmiféle idegen anyagot). A harmadik globális akkordrendszer alapján megmű-

— Majd meglátjuk...!

A főmérnök szavai minket is kíváncsivá tettek. Vajon mit mond az akkordrendszerről egy olyan ember, akinek a vállára immár csaknem 7 évtized súlya nehezedik, mégis egysorba áll a fiatalokkal, hogy kivehesse részét a munkából, mind a saját, mind pedig a közösség érdekében? Ezért kerestük fel őt legelőször.

JIVAN GHEORGHE — 2 124-es házszám: Az úgy vót, hogy kukoricából egy hektár 72 árt vállaltunk, közösen az asszonnyal. Cukorrépából meg 23 árt. Jutott. Keresd már meg azt a cédulát, asszony (ez a feleségének szól, aki beszélgetés közben ott szöszmötöl a konyhában). Ha jól mondom, 31 mázsa csövestermést kaptunk. Voltak, akiknél jobban termett, s így többet is vittek haza. De én ezzel is elégedett vagyok, hiszen az elmúlt években, amikor munkanapra dolgoztunk, jóval kevesebb jutott. Öregek vagyunk már, nem futja úgy az erőnkből. Ennek a földnek a megművelésénél is segítettek a rokonok. Pénz is áll a házhoz. Ha rendbe teszem a szárat, azt is megkapom. Aztán ott volt a répa. Ezért 900 lejt hoztam haza. Jutott belőle egyre-másra.

Íme, egy ember, aki már nincsen erejének teljében, s így nem aknázhatta ki teljes mértékben a föld termőképességét, mégis elégedett, mert, úgymond „nem emlékszik rá, mikor volt utoljára ennyi termény a házában".

Néhány utcával odébb keménykötésű, fürge mozgású fiatalasszony főzi a vacsorát. Tésztafélével várja haza a férjét, aki traktoros. A beszélgetés során elmondja, hogy megérdemlik a férfi a jó harapnivalót, mert igen nehéz munkát végez, azt is kifogástalanul. Az ő parcelláját is az embere művelte géppel. Termett is rajta olyan cukorrépa, hogy párját ritkítja.

SUCIU OLIMPIA — 1656-os házszám: Idén 40 mázsa csövestengerit hoztam haza a parcellámról, tavaly pedig alig jutott 14 mázsa a 240 konvencionális munkanorma után. Igaz, hogy ezt is, azt is osztottak kisebb mennyiségekben. Véleményem szerint így az ember sokkal jobban megtalálja a számítását. A répa-parcellám után szépen kaptam pénzt is — 1980 lejt. De meg is kellett dolgoznom érte. Megteszi az ember szívesen, ha van látszatja. Ezenkívül természetesen a többi munkálatokból is kivettem a részemet. Eddig mintegy 140 normám gyűlt össze, ami szintén jövedelmez majd pénzt és terményt, ha nem is olyan nagymértékben, mint az akkord.

Bandukolunk tovább, ugyanazon az úton, lejebb, a falu vége felé. Néhány méternyire Suciuék házától idősebb asszony halad át az úton. Őt szólítjuk meg. Megtudjuk, hogy szintén a Podgoria szövetkezet tagja, 60. életévét taposa és Suciu Zenoviának hívják.

— Rokon a szomszéd Suciu-családdal?

— Nem, nem vagyunk közvetlen rokonok. Szegről-végről, talán.

Sebaj, azért megkérdezzük!

SUCIU ZENOVIA — 1647-es házszám: Nagy a család, kell a termény. Idén is három disznót vágunk. A vejem Bokszegen dolgozik, a parketta-gyárban. Neki is pakolni kell. Az öregem meg fogatos a téeszben. Felfogtam egy parcellát. A lányommal közösen dolgoztuk meg. Itt van a termés, amit hazahoztunk, ebben a kotárkában — mutat az udvarra, ahol a lécek mögött karvastagságnyi kukoricacsövek sárgállanak. — 41 mázsa 30 kilót kaptunk. A szőlőben is dolgozgattam, meg egyebütt is, ahol alkalom akadt. Tudják, aki fiatal korában megszokta a munkát, ősz fejjel sem talál nyugtot. Elégedett vagyok. Igazán elmondhatom, hogy idén jól megyünk a télnek.

Ezt találtuk a mérleg egyik serpenyőjében. Mert kettő van Şirián. Csakúgy, mint ahogy kettő a szövetkezeti gazdaságok száma is a helységben. Galsa faluról nem beszélve, amely természetesen külön téesz-szel rendelkezik.

A Şiriana szövetkezetnél elsősorban Dulház Ioan elnökkel és Ochioroşi Marian főmérnökkel beszélgettünk. Ami a terméseredmények serpenyőjét illeti, az ebben az esztendőben a kukoricánál a siriana-beliek oldalára billent. Hektáronként 6100—6200 kilós szabványtermésre számítanak. Hát ilyen sem volt még! Igaz, hogy a Podgoria mögött maradtak a cukorrépánál. Hektáronként „csak" 38 000 kiló nettó, javadalmazott mennyiség termett. Ám a talajuk is gyengébb a Podgoriáénál. Ami viszont a globális akkordjavadalmazást illeti, az nagy vonalakban megegyezik a testvérgazdaságéval. A kukorica megművelésének honorálásával csupán azoknál a területeknél mutatkozik 5 százalékos eltérés — mínuszban —, ahol a tengerit gyomirtószerrel kezelték és így néhány kézi kapálás feleslegessé vált. A cukorrépánál viszont már lényegesebb az eltérés a két gazdaság által alkalmazott javadalmazási forma között. Ez utóbbinál tonnánként 90 lejt, 28 kiló búzát és ugyancsak cukrot fizetnek. Ha viszont jól kiszámoljuk az értékeket, azok lényegében mégiscsak azonosak.

— Minek tulajdonítják a jelentékeny többletet, amely az önök javára mutatkozik a Podgoria gazdasággal szemben?

— Azzal — világít rá Ochioroşi főmérnök —, hogy a globális akkordrendszer ösztönzésére, a mi tagságunk alaposabb növénygondozási munkát végzett. Más magyarázatot én sem találok, hiszen, amint már elmondottuk, a talajunk gyengébb. Csakhogy nincs jobb növényi tápszer, sem gyomirtószer az emberi lelkiismeretnél. A munka az, amely végső fokon a hozamokat meghatározza.

— Igaza van a főmérnök elvtársnak — erősíti meg Dulház elnök is. — Olyan élet költözött ebben az esztendőben termőföldjeinkre, amilyenre még a legidősebbek sem emlékeznek. Kint dolgozott a szövetkezet apraja-nagyja.

Néhány név, néhány cím a kimutatásból és máris indulunk tovább. Le, Kovaszinc felé. A Miclăuş családot keressük. Nem is szükséges különösebben keresgélnünk, hiszen mindenki ismeri őket. Traian bácsi fogad bennünket, amikor bekopogtatunk a 460-as számú portán. Most is a kertből került elő. Az utolsó teendőket végzi, immár a háztájiban. Mondjuk, hogy miért jöttünk.

MICLĂUŞ TRAIAN: — Ho-ho, sora van annak — meséli. — Ez az esztendő igazán jól sikerült, bár a magam részéről elmondhatom, hogy mindig megkerestem a tejbe aprítani valót. Igaz, dolgoztam is látástól vakulásig. Hiába, a paraszti munka már ezzel jár. Idén egy hektár 15 ár kukoricát vállaltam a többi között. Két helyen adták a parcellát, hogy legyen jobb is, meg gyengébb is. Ez az igazság. Általányban aztán hazahoztam 26 mázsa csövest. Ez elegendő lesz erre az esztendőre.

Akivel csak beszéltünk, mindenki azt kommendálta, hogy keressük fel Voştinárékat. Mária asszony különösen talpraesett teremtés.

Úgy látszik, itt mindenkit a kertből kell előcsalogatni ilyentájt. Ő is éppen a szőlőtőkéket fedte. A kiskonyhába tessékelt bennünket, majd előkerített egy füzetet is, a „mindentudó könyvecskét".

VOŞTINAR MARIA: — Ebben minden fel van írva. Megszoktam a jegyezgetést. Talán a férjemtől, aki brigádos a gazdaságban — mondja. — Lássuk csak! Kukoricából, például 1,14 hektárt vállaltam. A férjem meg 90 árt. Nekem 34 ár cukorré-

KASA JÁNOS
SZABÓ GYULA

Elkértük a könyvelőségtől a kiutalási íveket. Nem másért, csupán azért, hogy kivalasszunk néhány tagot, azok közül, akik a globális rendszer alapján porciókat műveltek meg. Így került jegyzetfüzetünkbe, csak úgy, találomra, Suciu Olimpia és Jivan Gheorghe neve.

— Beszélni akarnak velük? — kérdezte a főmérnök.

— Ugy bizony.

— Nem tudom, mit fog mondani az öreg Jivan. Nála ugyanis jóval kevesebb termett, mint a többieknél. Igaz, hogy ő az idősebb korosztályhoz tartozik, nem bírja úgy forgatni a kapát, mint a fiatalabbak.

(Folytatása a VII. oldalon)

TÉKA

Ismerjük meg a naprendszert

Örvendetes tény, hogy idén immár másodszor áll a nagyközönség elé jeles tudósunk, dr. Xántus János tudománynépszerűsítő könyvvel. A természet kalendáriuma után ezúttal kisebb lélegzetű, de most is igen érdekes könyvecske kerül az olvasóközönség asztalára **Otthonunk a naprendszer***) címmel. A könyv szükségességének bizonyítására elég, ha önmagunkba nézünk s megpróbáljuk feleleveníteni naprendszerünkre vonatkozó ismereteinket. Valljuk be őszintén: nagyon hiányos a tudásanyagunk a Napról és bolygótársainkról. Legfeljebb a bolygók nevét tudjuk elsorolni, ismerjük a Szaturnusz gyűrűjét, hallottunk egyet s mást a naptevékenységről, láttunk hulló csillagot, ismerünk néhány általános adatot a naprendszerről, s evvel el is löttük puskaporunkat a bennünket körülvevő „űrrel" kapcsolatban. Pedig ez az űr lassan-lassan otthonunkká válik, hisz több száz mesterséges bolygó kering a Föld körül, ember járt a Holdon, szondákat küldtünk a Vénuszra és Marsra, figyeljük a napfoltokat és kitöréseket. E megfigyelések, az űrhajósok személyes tapasztalatai, az űrszondák jelzései mind azt az információhalmazt gyarapítják, amelyet az emberiség több évezredes történelme folyamán a naprendszerről felhalmozott. Ezeket az ismereteket tömörítette könyvébe dr. Xántus János, összefoglalva mindazt, amit bolygótestvéreinkről felfedezett a tudomány, főleg az űrhajózás másfél évtizede alatt.

Nagyot téved az, aki száraz leírásokat, adatokat vár a könyvtől. A mű egyik legnagyobb érénye épp az élvezetes forma, amellyel dr. Xántus elénk tárja mondanivalóját. A színességre, változatosságra törekvés késztette a szerzőt arra is, hogy a könyv végére egy képregényt és néhány igen ötletes és szórakoztató rejtvényt is beiktasson. S aki kíváncsi a világ első űrutasának, Jurij Gagarinnak visszaemlékezésére, az első útjáról vagy az első holdraszállás idején lefolyt űrbeszélgetésre, az feltétlenül vásárolja meg és olvassa el dr. Xántus János könyvét. Fiataloknak, időseknek egyaránt hasznos olvasmány!

UJJ JÁNOS

*) Dacia Könyvkiadó, Kolozsvár, 1972.

Matematikai ismeretek tára

Korunkban — kis túlzással — a matematika létszükséglet. A különböző tudományágak rohamos fejlődését nagyrészt a matematikai kutatási módszerek széles körű elterjedése tette lehetővé. A matematikai ismeretek alkalmazási területe mind jobban kiterjedt és ez magával hozta a matematika-oktatás fejlesztésének és korszerűsítésének szükségességét. Mindezt figyelembe véve az első magyar nyelvű matematikai lexikon) jelentős űrt tölt ki szakirodalmunkban.*

A matematikai ismeretek elterjedése és alkalmazásuknak igénye nem jelenti azt, hogy ezeket teljes egészében el is sajátítottuk és a matematika különböző részeiben magabiztosan tájékozódunk. A matematikai kislexikon betűrendes címszavakban összefoglalt anyaga is lényegében csak lehető-

séget teremt egy általános összkép, a matematikai orientáció létrehozásához. Ugyanakkor a magyar matematikai szakkifejezések egész rendszerét nyújtja az érdeklődőknek.

A mintegy 3000 címszó felöleli a középiskolai, valamint a nem matematikusokat képző egyetemi karokon előadott matematikai anyag legfontosabb összefüggéseit, fogalmait, meghatározásait, tételeit és módszereit. A szerzők igyekeztek átfogni a matematika különböző speciális területeit is, főképpen azokat, amelyek az elmélet, vagy a gyakorlati felhasználás szempontjából különösen fontosak. A korszerű és matematikailag pontos megfogalmazás, valamint a szemléltető magyarázatok nehéz feladat elé állították a szerzőket, egyúttal azonban ezek a kislexikon legfőbb erényei is. A különböző életkorú olvasók igényeinek kielégítése, a használt jelöléseknél kompromisszumot igényelt. A klasszikus és az utóbbi évtizedekben kialakult legmodernebb szimbolika „összhangolása" azonban, — a szélesebb körű érthetőség biztosításáért — megbocsátható.

A matematikai kislexikon — bizonyos értelemben — úttörés. Ugyanakkor az emberiség évezredek folyamán felgyűlt matematikai ismereteinek összegezése. A kötetet bátran és haszonnal vehetik kézbe a természettudományok iránt érdeklődők, mérnökök, közgazdászok, középiskolás diákok, egyetemi hallgatók és a matematikatanárok. S bár Aradon is akad jónéhány belőlük, a matematikai kislexikonról legfeljebb csak hallhattak, mert városunk könyvkereskedéseibe nagyon kevés példány érkezett belőle. S az röstön el is fogyott. Figyelemre méltó, hogy más városokban még mindig tízével áll a polcokon. Kommentár felesleges.

(kiss)

* Matematikai kislexikon. Műszaki Könyvkiadó. Budapest, 1972.

Televíziós készülékek javítása*)

Aki figyelemmel kíséri a Műszaki Könyvkiadó magyar nyelven megjelentetett legutóbbi köteteit, észreveszi, hogy a rádióamatőrök két nagyon értékes útmutatóval gazdagíthatták könyvtárukat, s ezzel együtt ismereteiket. Nemrég jelent meg a **Rádió-vevőkészülékek javítása** című kötet, D. Ciulin és E. Evanovici szerzők munkája. Ezt egészíti ki és folytatja tovább a televíziós készülékek javításáról szóló kötet.

A szerzők: R. Dorobanțiu, M. Radoi, N. Vilcu, M. Handra a televíziós készülékek javításával és felszerelésével foglalkozóknak, a vevőkészülékek gyártásának területén dolgozó munkásoknak és technikusoknak, valamint képzett rádióamatőröknek ajánlják könyvüket, vagyis azoknak, akik az elektronika területén gyakorlati tapasztalattal rendelkeznek. Az érdeklődők útbaigazítást kapnak a hibák felkutatására és körülhatárolására, a televíziós készülékek alkatrészeinek és blokkjainak ellenőrzésére és javítására, valamint a külföldi gyártmányú készülékek átalakítására és a hazánkban elfogadott OIRT-szabványok szerinti műsorok vételére.

Hogy mennyire praktikus a könyv, mi sem bizonyítja jobban, mint az elméleti utasítások és a technikai rajzok közé ékelt fényképsorozat, mely a hibás vevőkészülékek képernyőiről készült.

A könyv kimondottan gyakorlati jellegű, de a benne foglalt magyarázatok elegendő elméleti alapot nyújtanak a hibák felkutatására és kiküszöbölésére. Ötletesen járulnak hozzá ehhez a rajzokon feltüntetett mérési kulcspontok és a mérendő adatok.

Értékes táblázatok egészítik ki a kötetet. Ezek közül említésre méltók a következők: Kimenő-transzformátorok a függőleges eltérítő végfokozathoz; Sorkimenő-transzformátorok; A Romániában létező televíziós készülékekben használt képcsövek jellemző adatai; A tévékészülékekben használt elektroncsövek táblázata.

MÉSZÁROS LÁSZLÓ

*) Editura Tehnică, București, 1972.

Hogyan jelentek meg a számok?

Az Alfa sorozat kötete a számok megjelenésének és alkalmazásának a történetét ismerteti meg az olvasóval. A szerző abból a tényből indul ki, hogy a számolás a tárgyak megszámlálásának szükségszerűségéből eredt. Így, az ősember inkább ösztönösen, mint tudatosan cselekedett, amikor azonos jellegű mennyiségeket kellett összehasonlítania, s ezáltal bevezette a „kisebb" és „nagyobb" fogalmakat. Ugyanakkor ez eredményezte a számok megjelenését is. A könyvben megtaláljuk a beszélt és írott számhasználat, majd a gyorsszámolás kezdeteit. Végül, az első tíz szám eredetét vizsgálja meg a szerző, külön-külön, részletesen és rendkívül érdekesen.

Külön foglalkozik a könyv azzal a lényeges kérdéssel, hogy létezik-e a szükségleteknek megfelelő mennyiségű szám. Hiszen az atomok világában mind az írott, mind a beszélt számhasználatban sok nehézségbe ütközünk, mivel a nagy mennyiségeket jelölő számok kifejezése körülményes. A számológépek korlátlan lehetőségeinek kihasználására éppen ez az egyik ösztönző erő.

M. M.

Florica T. Câmpan: Cum au apărut numerele? Ion Creangă Könyvkiadó, Bukarest, 1972.

Kalandozás a számok világában

Vajon hányan tudnának elfogadhatóan válaszolni arra az egyszerűnek látszó kérdésre: mik a számok? Vagy arra: milyen viszony létezik a számok világa és a dologi világ között? Pedig minden nap, az élet minden területén találkozunk a számokkal: kimutatások rovataiban, boltok árcéduláin, példatárakban, tudományos munkákban. A mindent elborító információözön jelentős részét éppen a számok hordozzák. Szükségünk van rájuk.

Az emberek többsége húzódozik a matematikától. Az idegenkedés okai különfélék. E könyvecske*) szerzője a mai matematikaoktatás hiányosságaival magyarázza azt, hogy sokan nem látják meg a számok csodálatos világának igazi szépségeit. Szerinte az olvasó — fantáziáját és logikus gondolkodását igénybe véve — feltárhatja a számok titkait. És azonnal hozzá is lát, hogy ezt bebizonyítsa. A matematikát értőknek és az egyszerű érdeklődőknek egyaránt sok érdekességet ígérő kalandozásra hívja az olvasót.

Végigjárjuk a számok történetét, a sumérok és babiloniak számjegyeitől kezdve egészen az arabok számrendszeréig. Megismerjük a különböző alapú számrendszerek előnyeit és hátrányait, a végtelen fogalmának kialakulását és fejlődését. Behatolunk a számok birodalmába és felfedjük „társadalmi" szerkezetét. Közben észre sem vesszük és a modern algebra elemeivel és fogalmaival találkozunk, számelméleti és halmazelméleti fejtegetésekbe bocsátkozunk. A fizikai világ és a számok világa közti kapcsolat feltárásával, a számok birodalmában uralkodó törvények tanulmányozásával együttal közelebb kerülünk az anyagi világ és az emberi természet megismeréséhez.

KISS KÁROLY

*) Lánczos Kornél: Számok mindenütt, Gondolat Könyvkiadó, Budapest, 1972.

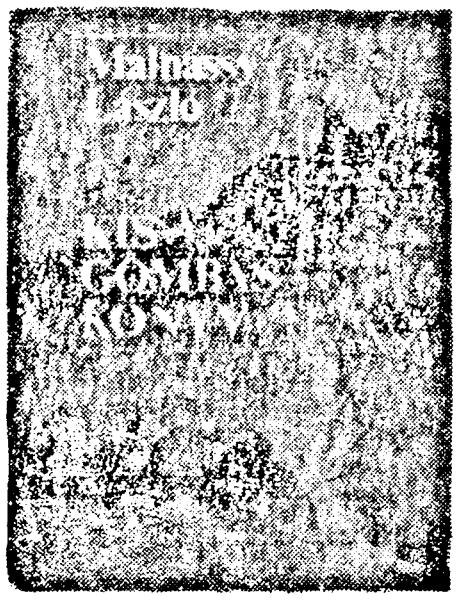

Tudományos és gyakorlati ismereteket népszerűsítő kézikönyv*) jelent meg könyvkereskedéseinkben, amelyet hasznossága, olvasmányossága és közérthetősége miatt ajánlunk olvasóinknak.

A szerző — Málnássy László — könyvének előszavában azt a célt tűzi ki maga elé, hogy megismertesse az olvasóval az ehető gombákat, valamint a velük összetéveszthető mérges gombafajtákat, népszerűsítse a gyakran előforduló, de talán kevésbé ismert ehető fajtákat és tanácsot adjon ételként való elkészítésükhöz.

Célkitűzésének eleget is tesz. Hazánk 800-nál több nagytermetű gombafaját a termőtest alaki sajátosságainak alapján csoportosítja, ezáltal az olvasó könnyebben tájékozódik közöttük. Gombanaptárában 37 gyakori ehető és mérgező gomba előfordulási idejét közli, ami tapasztalaton alapuló gyűjtési előrejelzés. Az ehető és mérgező gombák megkülönböztetése végett 54 leggyakrabban előforduló gomba (ennyit elegendő megismerni) leírását, jellemzését, ábráját, valamint 24 gomba táblájáta találjuk a könyvben. Eloszlatja a mérgezésekkel kapcsolatos tévhiteket, amelyek gátolják a gombafogyasztást, ugyanakkor ismerteti az elsősegélynyújtás módozatait mérgezés esetén. Természettudományi jelentősége mellett a háziasszonyoknak is támogatást nyújt a kötet: 44 változatos ételreceptet közöl.

A Kis gombáskönyv tehát felhívja a figyelmet a természet ingyenajándékára és a kereskedelemben napról napra inkább kapható értékes, vitamindús táplálékra. Nem mehetünk el mellette érdekteleníil.

A könyv illusztrációit Málnássy András készítette.

BÜTE GYULA

*) Dacia Könyvkiadó, Kolozsvár, 1972.

Az oldalt **BRAUCH MAGDA** szerkesztette

A városi pártszervezet az egész tevékenység kompetens irányítója

Ismertem a tegnapi Ineu várost, ismerem a mait is. Megyénknek kevés olyan helysége van, amely ennyit fejlődött volna az utóbbi 25 esztendőben. Régebben ez a kisváros semmiben sem különbözött a többi síkvidéki falucskától. A düledező kis házak között — melyeket megviselt az idő vasfoga — itt-ott egy-egy sötét bolt hepehupás, gödrös utcák, sár és szegénység. Ilyennek ismertem meg először — több, mint 2 évtizeddel ezelőtt — Ineut. De mindez már a múlté. A párt bölcs politikája révén — mely szeretett hazánk minden helységét a kultúra és civilizáció magas fokára emeli — Ineu arculata teljesen megváltozott. A korszerű tömbházak, a tágas, jól ellátott üzletsorok, a gondozott parkok, az aszfaltozott utcák mind-mind arról tanúskodnak, hogy Ineu ma város. S nem is akármilyen. Állandóan fejlődő, virágzó város, megyénk egyik legszebb helysége. Ipara, fejlődő és erősödő mezőgazdasági egységei, kiterjedt kereskedelmi hálózata, kórháza, poliklinikája s gazdag szellemi élete van a városkának. Mostanában sok szó esik itt az ipar és a mezőgazdaság fejlesztéséről, minden munkaközösségben sokat beszélnek az azonnali és távlati tervekről. De mindenekelőtt az emberekről, a kommunistákról. S meg kell mondanunk, hogy nem véletlenül. Az ineui kommunisták nagy tekintélynek örvendenek a lakosság körében, az emberek meghallgatják és minden akcióban követik őket, mert meggyőződtek arról, hogy a kommunisták az egész gazdasági-társadalmi élet hozzáértő, lelkes szervezői és vezetői, ők azok, akik mindig és mindenütt az első sorokban haladnak.

Az ineuiak szeretik városukat. S ezt nemcsak szavakban nyilatkoztatják ki, hanem mindennapi munkájukkal. Odaadó tevékenységük folytán a város évről évre mind magasabb csúcsokra emelkedett. A párt szavát itt parancsnak tekintik, éppen ezért egész erejüket s tudásukat a pártpolitika megvalósításának szolgálatába állítják.

A minap megtartott városi pártkonferencián hallottam beszélni Ineu kommunistáinak küldötteit. Valamennyien büszkén sorolták fel azokat az eredményeket, melyeket az illető munkaközösség ért el, de ugyanakkor azt is hangsúlyozták, hogy többet s jobban dolgozhattak volna, hogy ezekben a napokban önfeláldozóan munkálkodnak az 1972-es esztendő feladatainak valóra váltásán, a jövő évi termelés kifogástalan előkészítésén. A felszólalók a kommunista igényesség szellemében ellenőrizték a városi pártszervezet munkáját, azt a komplex tevékenységet, amelyet az illetni pártszerv az utóbbi két esztendőben fejtett ki. Kitértek a városi pártszerv munkastílusára, kiemelve azt a fáradhatatlan tevékenységet, melyet a hatáskörükbe tartozó alapszervezetek irányítására, azok szerepének növelése érdekében fejtettek ki.

Előljáróban lássuk, mi tűnt ki a beszámolóból, melyet Tot Ioan, a városi pártbizottság titkára terjesztett elő. Az év első tíz hónapjában sikerült teljesíteni, sőt túl is szárnyalni az össztermelési előirányzatot, az árutermelési tervet — mely 27 millióval nagyobb a múlt évinél — 1 387 000 lejjel teljesítették túl. Érdemes megemlíteni, hogy a többlettermelés nem új beruházások, hanem elsősorban a munkatermelékenység növelése révén jött létre. Az előzetes számítások azt mutatják hogy esztendő végéig a terven felül előállított áruk értéke eléri majd az 5 millió lejt. A fenti eredmények jórészt annak a következetes és hozzáértő munkának tulajdoníthatók, amelyet a városi pártbizottság és a hatáskörébe tartozó pártszervezetek fejtettek ki a termelés jobb megszervezése, a munkafegyelem szilárdítása, a dolgozók szakmai ismereteinek növelése, a feladatok és vállalások teljesítése érdekében. A városi pártszerv sokat tett azért, hogy az ipari egységek növeljék kooperálásukat a különböző aradi köztársasági jellegű vállalatokkal, hogy szüntelenül újabb és újabb termékek gyártását kezdjék meg, hogy jobb körülmények között biztosítsák a lakosság által igényelt szolgáltatásokat.

A konferencia értékelte azt a tevékenységet, melyet a városi pártszerv folytatott a beruházási terv teljesítéséért, a lakosság jobb ellátásáért, a mezőgazdasági egységek gazdasági-szervezeti erősítéséért, a párttagok és az összes dolgozók öntudatának növeléséért.

Természetesen, sem a beszámoló, sem az azt követő felszólalások nem szorítkoztak csupán az elért eredmények felsorolására, hanem az Országos Konferencia és az RKP KB legutóbbi plenárisa határozatainak szellemében a küldöttek mélyrehatóan elemezték minden egyes egység helyzetét, felszínre hozták a még meglévő fogyatékosságokat, azokat a tartalékokat, amelyek lehetővé teszik a gazdasági hatékonyság növelését, a pazarlás megszüntetését. Trif Iosif, a Crișul kisipari szövetkezet dolgozója, Duma Ioan a helyiipari vállalat dolgozója, Barcoți Sever, az IJIL helyiipari vállalat pártbizottságának titkára és mások hangsúlyozták hogy ebben az esztendőben olykor nehézséget okozott az a tény, hogy nem mindenütt biztosították a termelés ütemességét, a folyamatos anyagellátást, a termékek eladását. A továbbiakban kiemelték azt is, hogy a fegyelem helyenként még kívánnivalót hagy maga után. A helyiipari vállalat egyes részlegein és műhelyeiben a termelési kiadások, a költségek még igen magasak. Az esztendő első tíz hónapjában az igazolt és igazolatlan hiányzások nem kevesebb, mint 451 000 lej értékű termeléskiesést okoztak. Ugyancsak ennek tudható be az is, hogy a szóban forgó vállalat hat részlege közül három nem teljesítette tizhavi tervét. A Crișul kisipari szövetkezetben is mutatkoztak egyes hiányosságok. A kötszövő, a lábbeli, a paplankészítő és konfekció részlegeken olykor termelési kiesések adódtak. A városi pártbizottság, a gazdasági bizottság nem követte nyomon, mit tesznek az illető vállalatok adminisztratív vezetőségei és pártszervezetei a rendelkezésükre álló gépi eszközök és munkaerő ésszerű felhasználásáért, a második váltás általánosításáért, s a harmadik váltás kiterjesztéséért.

A konferencia munkálatai során behatóan elemezték azt a tevékenységet, amelyet a városi pártbizottság és az alapszervezetek fejtettek ki a mezőgazdasági egységek tevékenységének javításáért. Amint Trînc Moise, az ineui mtsz elnöke, Martin Pascu, a traiani mtsz elnöke és Pless János, az ineui ámv igazgatója rámutatott, a szóban forgó mezőgazdasági egységek egész éven át hathatós támogatást kaptak a városi pártszervtől, az alapszervezetektől, a kommunistáktól. Ennek következtében idén jó eredményeket értek el a búza-, árpa-, napraforgó-, kukorica-, cukorrépa-, zöldség- és gyümölcstermesztésben, túlszárnyalva az előirányzott hozamokat.

— Szövetkezetünk eredményei — mondotta felszólalásában Trînc Moise mérnök, az ineui mtsz elnöke — a kommunisták szorgalmas munkájának tulajdoníthatók. Valamennyi kampányban ők haladtak az élen, személyes példát mutatva a szövetkezeti tagságnak. Tavaly a pártszervezet, s a vezetőtanács, a városi pártszervezet közvetlen irányításával, olyan akcióprogramot állított össze, melyben meghatározta a gazdaság fejlesztésének, a szövetkezeti tagok anyagi érdekeltségének, a terméshozamok növelésének konkrét módozatait. Így előirányoztuk, hogy valamennyi kultúránál bevezetjük a globális akkordrendszert, szigorúan alkalmazzuk a haladó agrotechnikai módszereket, nagy területeken végzünk talajjavítási munkálatokat. Ma elégedetten jelenthetem, hogy mindazt, amit előirányoztunk, gyakorlatba is ültettük. Ennek folytán a búzatermesztésnél 500 kilogrammal, a cukorrépánál pedig 5 ezer kilogrammal haladtuk túl a tervezett hektáronkénti hozamokat. Önbírálati szellemben be kell ismernünk azonban, hogy kisebb mértékben foglalkoztunk az állattenyésztési szektor munkájának rentabilizálásával. Ebben a fontos gazdasági ágban sem tavaly, sem idén nem teljesültek az előirányzatok. S ez gondolkodóba kell hogy ejtsen bennünket, arra kell készteссen, hogy teljesebb összhangot biztosítsunk a növénytermesztés és az állattenyésztés között, hogy jobban biztosítsuk a takarmányalapot, hogy növeljük az összes farmvezetők, az összes szövetkezeti tagok felelősségérzetét. Ilyen vonatkozásban nagy hasznunkra lesz annak a kezdeményezésnek a bevezetése, melyet a napokban tett közzé a Szocialista Egységfront megyei tanácsa.

Rendkívül fontos kérdéseket említett meg a konferencián Pless János elvtárs. A gazdasági tevékenység hatékonyságának növelésével foglalkozva, a felszólaló értékes javaslatokat tett a munkaidő jobb kihasználása, a termékek magasabb fokon történő értékesítése, az önköltségi ár csökkentése, a terméshozamok növelése céljából.

Baltă Moise, a helyi fogyasztási szövetkezet elnöke, Moș Aurel, a Gyümölcsbegyűjtő és Feldolgozó Központ vezetője, Cioroianu Nicolae orvos, a kórház pártalapszervezetének titkára, Ardelean Voica, a városi nőbizottság elnöke, Vidă Ioan tanár és más küldöttek a városi pártbizottság munkáját elemezve rámutattak, hogy a jövőben nagy lehetőségek vannak a még jobb eredmények elérésére.

A kimondottan munkajellegű konferencia jelentős mozzanatot képezett a város kommunistáinak életében. A küldöttek politikai érettséggel, tenniakarással, felelősségérzettel juttatták kifejezésre azt az elhatározásukat, hogy mindent megtesznek a pártpolitika valóra váltásáért, az RKP KB ez év november 20—21-i plenárisa határozatainak gyakorlatba ültetéséért.

— Többször voltam Ineuban, meglátogattam a gazdasági egységeket, elbeszélgettem a kommunistákkal, nemrég részt vettem a városi pártbizottság plenárisán, s így elmondhatom, ismerem azokat a problémákat, amelyek az itteni kommunistákat foglalkoztatják — hangsúlyozta összefoglaló beszédében **ANDREI CERVENCOVICI** elvtárs, az RKP KB tagja, az RKP Arad megyei bizottságának első titkára. — Ma a kommunisták küldötteivel vitattuk meg itt azokat a kérdéseket, amelyek megoldásra várnak, azokat a tennivalókat, amelyek megvalósításában döntő szavuk van a pártszervezeteknek, a kommunistáknak. Őszintén bevallom, szívesen jöttem önökhöz, nagyon tetszett az a politikai érettség, komolyság, melyjel elemezték az Országos Konferencia határozatainak valóra váltását, az RKP KB 1972 november 20—21-i plenárisa határozatainak gyakorlatba ültetését. Örvendetes, hogy ma a városi pártbizottság ilyen szép eredményekről számolhatott be, hogy egyes gazdasági egységek már teljesítették évi terveiket, s az elkövetkező napokban már a jövő évre dolgoznak. A mezőgazdasági egységek is jobb eredményeket értek el, mint az előző években, s valamennyi tevékenységi területen haladás mutatkozik. Úgy vélem azonban, hogy a legnagyobb megvalósítás, melyet pártunk, népünk, s így az ineui pártszervezet elért, az, hogy nagyszerű embereket neveltünk, érett gondolkodású embereket, tisztességes embereket, olyanokat, akik elszántan és határozottsággal harcolnak a pártpolitika valóra váltásáért. Ez valóban legnagyobb megvalósításunk s engedjék meg, hogy gratuláljak önöknek azért az eredményes tevékenységért, amelyet az új ember megformálásáért fejtettek ki.

Nem fogok sokat időzni a jó eredmények taglalásánál, hiszen azokat önök is jól ismerik. Miránk, kommunistákra az jellemző — hangsúlyozta a továbbiakban a szónok —, hogy többet foglalkozzunk a hiányosságokkal, hogy felszínre hozzuk azok okait, hogy megtanuljuk, hogyan előzhetnénk meg azokat. Mind a beszámolóból, mind a felszólalásokból kitűnik a városi pártbizottságnak, a pártszervezeteknek, a gazdasági vezetőségeknek az a hiányossága, hogy nem minden esetben gondoskodtak a termelés ütemességének biztosításáról. Helyenként még kampányszerűen dolgoznak. Sokat kell még tennünk a fegyelem megszilárdításáért, a vezető káderek felelősségérzetének növeléséért, mert bizony akadnak még olyan emberek, akik nem végzik el kellőképpen feladataikat, úgy, ahogy azt a párt megköveteli.

Határozott intézkedéseket kell foganatosítani a nem gazdaságos kiadások megszüntetéséért, valamennyi munkahelyen, kérlelhetetlen harcot kell folytatni az anyagpazarlókkal szemben, csökkenteni kell a fajlagos anyagfogyasztást, jobban ki kell használni a gépi berendezéseket, a munkaidőt. Elérkezett az idő, amikor mindenkinek fel kell tennie magának a kérdést: hogyan termel, hogyan gazdálkodik a közvagyonnal?

Az utóbbi időben sokat beszélünk a mezőgazdaság fejlesztéséről, ez nem véletlen, hiszen ez rendkívül fontos kérdés, mely pártunkat foglalkoztatja. A növénytermesztés vonalán jó úton haladunk, a hozamok évről évre növekednek. Nem mondhatjuk ugyanezt azonban az állattenyésztésről, ahol vezető kádereink egyelőre nehezebben birkóznak meg a felmerülő problémákkal. Annak ellenére, hogy sokat költünk, még mindig alacsonyak a hozamok, nem foglalkozunk kellőképpen az ésszerű takarmányozással, az állattenyésztés rentabilizálásával. Egyeseknél az a téves felfogás mutatkozik, hogy az állattenyésztéssel kizárólag a mezőgazdasági egységeknek kell foglalkozniok. Meg kell győznünk minden szövetkezeti tagot, minden honpolgárt arról, hogy háza táján tehenet, sertést, juhokat, szárnyasokat neveljen, legalább annyit, amennyiből családjának szükségletét tudja fedezni.

A városi pártbizottságnak, az összes kommunistáknak a figyelmét most arra kell összpontosítani, hogy jó körülmények között zárjuk ezt az esztendőt és biztosítsuk a jövő évi termelés előkészítését. Amint arról önök is értesültek, itt hamarosan megkezdi működését az aradi Vörös Trikó gyár egyik részlege. Már most kell gondoskodni arról, hogy felkészítsék a szükséges kádereket. Vegyék fel a kapcsolatot a gyárral, kérjék ki segítségét a dolgozók szakképesítésében, nehogy az történjen, hogy mikor az indulásra kerül a sor, ne legyen ki kezelje a gépeket. Ineuban jó tapasztalatokat szereztek a különböző köztársasági jelentőségű üzemekkel való kooperálás terén. Ezt azonban tovább kell fokozni, s arra kell törekedni, hogy minél több aradi üzemmel kooperáljanak. A helyiiparnak arra kell törekednie, hogy szélesítse termékeinek skáláját, s nagyobb mértékben biztosítsa a lakosság számára a különféle szolgáltatásokat.

A továbbiak során Andrei Cervencovici elvtárs értékes útmutatásokat adott a pártmunka tökéletesítése érdekében, hangsúlyozva, mennyire fontos, hogy minden munkahelyen állandóan növekedjen a pártszervezetek vezető szerepe. Nagy gondot kell fordítani arra — hangsúlyozta a szónok —, hogy mindenütt különös figyelemmel foglalkozzanak a dolgozók javaslataival, azok gyakorlatba ültetésével, hogy mindenütt alkotó munkalégkör uralkodjék, úgy, hogy az összes erőket a fő célkitűzés, az ötéves terv határidő előtti teljesítésének szolgálatába állítsák.

SCHIFF LÁSZLÓ

Beszámoló- és választási konferenciák a pártszervezetekben

1972. december 2.,
Szombat

Napkelte 7.32, napnyugta 16.37 órakor. Az évből eltelt 337 nap, hátra van még 29.

■ 1935-ben született Nicolae Labiş, a fiatalon elhunyt, kiváló román költő.

Filmek

DACIA: Egy német hercegnő kalandjai a Napkirály udvarában (NSZK) (9.30, 11.45, 14, 16.15, 18.30, 20.45). STUDIO: Az arizonai farm (am) (9.30, 12.30, 16, 19). MUREŞUL: A küldönc (a) (10, 12.30, 18, 20). Az ostrom (15). IFJÚSÁGI: Dokumentumfilmek (9) Robin Hood (o) (10, 12, 14, 16, 18, 20). PROGRESUL (Újarad): A kis fürdőző (fr) (17, 19). SOLIDARITATEA (Gáj): Anna ezer napja (a) (18). CFR (Grădiştea): Az estély (r) (17, 19).

A VIDÉKI MOZIK MŰSORA

LIPPA: Húszezer mérföld a tenger alatt (am). LNEU: Spanyol ritmusok (sp). CHIŞINEU CRIŞ: Ha kedd, akkor Belgium (am). NAGYLAK: Kaland a Fekete-tengeren (r). KÜRTÖS: Osceola (NDK). PANKOTA: Távoli tájak varázsa (NSZK). SEBES: A kaktusz virága (am). SZENTANNA: Utolsó lakhelye ismeretlen (fr). PÉCSKA: Találkozás egy ismeretlennel (g). ŞIRIA: Láthatatlan, ismeretlen (fr). VINGA: Lövések a kottavonalon (r). BUTTYIN: A testvérek (r).

Színház

SZOMBATON, december 2-án 19.30 órakor Trei crai de la răsărit. (F bérlet, Bútorgyár. Progresul, Készruhagyár).

VASÁRNAP, december 3-án 15.30 órakor Take, Janke şi Cadîr; 19.30 órakor Trei crai de la răsărit (E bérlet, Electrometal.)

FIGYELEM!

Azok a bérlettulajdonosok, akik elmaradtak az előadásokról, helyet igényelhetnek a színház ügynökségénél bármelyik műsorra tűzött előadásra.

Hangverseny

Az Aradi Állami Filharmónia szimfonikus zenekara vasárnap 1972 december 3-án 11 órakor, és hétfőn 1972 december 4-en 20 órakor a Kultúrpalota nagytermében Román Zenei Fesztivált rendez a Köztársaság kikiáltásának 25. évfordulója tiszteletére.

VEZÉNYEL: Eliodor Rău.

SZÓLISTA: Ionel Pantea a Zwickau-i, prágai bukaresti barcelonai, genfi, müncheni nemzetközi versenyek kitüntetettje.

MŰSORON: Olah T.: Kis szvit, P. Constantinescu: Hét ének az „Ulita noastră"-ból zenekari kísérettel; M. Andricu: IX. szimfonietta; G. Draga: Priviti cum se construieşte lumea noastră kantáta zenekari kísérettel Szólista: Ghender Aurel, a kórust vezényli: Paul Paradeisco-Adamesti.

Jegyek a Kultúrpalota pénztáránál kaphatók.

Televízió

9 Telex. 9.05 A mükedvelő művész stúdiója (ismétlés). 9.15 Gyermekeknek. 9.45 Háziasszonyoknak. 10 Tévéegyetem (ismétlés). 10.40 Zenés szórakoztató műsor. 10.55 Hirdetések. 11 Mehedinţi megye címere. 11.20 A román zenéről (ismétlés). 12.05 Mindenki könyvtára (ismétlés). 12.50 Híradó. 15 Tenisz: Teniszbajnokok barcelónai versenye — képmagnó. 16.30 Német nyelvű adás. 18.15 Ritmus, fiatalság, tánc. 19.20 1001 este. 19.30 Híradó. 20 Emlékezés Nicolae Bălcescura. 20.20 Enciklopédia. 21 Mannix — folytatásos film. 21.50 Gică Petrescu énekel. 22.40 Híradó. 22.50 A teniszbajnokok versenyének döntője — egyenes adás Barcelonából.

Múzeum

Az Arad Megyei Múzeum, Enescu tér 1. szám, telefon 1-64-99

Hétfő kivételével naponta nyitva van 11—19 óra között. Csak a művészi galériát lehet megtekinteni. Belépőtidíj felnőttek részére 1 lej, tanulók, egyetemisták, katonák részére 0,50 lej.

Tájékoztató

Szerkesztette
BÁLAJ KATALIN

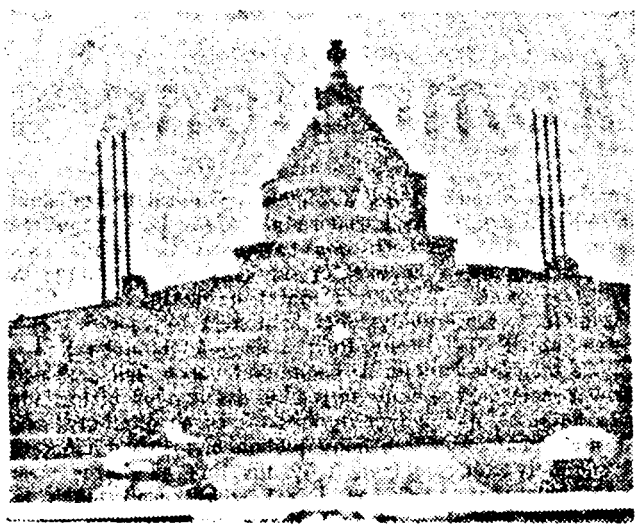

A mărăşeşti-i hősök mauzóleuma.

Nagy aranyérem

Nagy aranyérmet nyert az őszi szabadalmi és találmányi kiállításon Bécsben Gheorghe Ambrozie, a borzeşti-i Petrokémiai Üzemcsoport mérnöke, a szintézisoszlopokhoz való különleges rozsdamentes szelepével. A kiváló román találmány nagy gazdasági jelentőségű.

December 30 tiszteletére

★ Ma nyílik meg az Alfa teremben az Arad Megyei Múzeum rendezésében az a kiállítás, amely a múzeum tulajdonában lévő legértékesebb korlátos alkotásokat mutatja be.

★ A Köztársaság kikiáltásának 25. évfordulóját köszönti a zabrányi kultúrotthonban megtartandó német nyelvű művészi műsor.

★ Gazdagnak ígérkezik a szombati program is: Buttyinban Téged éneklünk szeretett hazánk címmel kórushangversenyen lépnek fel Dieci, Almaş, Sebeş, Halmágy és Buttyin kórusai. Kisperegen magyar nyelvű irodalmi összeállítást mutatnak be az ünnep tiszteletére.

★ Folytatódik a rigmusbrigádok versenye. Birsan, Buttyin, Chişindia és Birsa brigádjai, Fenlakon Székesút, Ság, Vinga és Fenlak, Karándon pedig Igneşti, Dézna, Moneasa és Karánd brigádjai lépnek közönség elé.

Falusi filmfesztivál

December 3 — 1973 február 4 között tartják a falusi filmfesztivált, amely a megye közel 100 helységében irányoz elő rendezvényeket.

Vasárnapi sportműsor

LABDARÚGÁS

Kupamérkőzések a legjobb 16 közé jutásért: Vagonul — Bacăui Sportklub (CFR stadion, 11.00 óra).

KOSÁRLABDA

B osztályú női bajnokság: Constructorul — Dévai Rapid (Sportcsarnok, 12.45 óra).

RÖPLABDA

A osztályú férfi bajnokság: Voinţa — Bacăui Viitorul (Sportcsarnok, 11.00 óra). B osztályú női mérkőzés: Constructorul — Marosvásárhelyi Medicina (Sportcsarnok, 9.30 óra).

GYÁSZJELENTÉS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett, drága, jó férj, apa és nagyapa, Eveliey János elhunyt.

Temetése december 2-án 15 órakor lesz a Felső temető halottas házából.

Felesége és a gyászoló család

POSTALÁDA

Kovalik Erzsébet, Arad. Az aradi December 30 textilüzemekhez intézett átiratunkra megkaptuk a választ. Arról értesítenek bennünket, hogy a vállalat irattárában lévő dokumentumok között nem szerepel az Ön neve. Arra kérik, keresse fel az üzem személyzeti osztályát a birtokában lévő munkakönyvvel, hogy kivizsgálják a helyzetét.

Roth M., Arad Leveléből kiderül, hogy Ön nem öregségi, hanem utódlási nyugdíjat kap. Esetére tehát az 1972 augusztus 23-án megjelent törvényerejű rendelet 4. szakasza vonatkozik, amely kimondja: Az utódlási nyugdíjakat az elhunyt eltartót megillető nyugdíj szerint emelik... (Kiemelés tőlünk, szerk.). 30 százalékos emelés csak az 550 lejig terjedő öregségi és rokkantsági nyugdíjak esetében jár és az utódlási nyugdíjaknál, de csakis az elhunyt eltartót megillető nyugdíj szerint. Utóbbi összegét növeli az is, ha nem egy, hanem két, illetve három vagy háromnál több utódlója van a nyugdíjnak. Ismerőseinek azok az esetei, amelyre Ön leveleben hivatkozik, valószínű, hogy egyik vagy másik pontban eltérnek az Önétől, s ezért másfélék a kiszámítási tényezők is.

T. I PÉCSKA. Abban, hogy kaphat-e személyes használatba földet a termelőszövetkezettől vagy sem, nem játszik szerepet az, hogy a termelőszövetkezet alakulásakor miként alakult a földek egy s más részével szemben a tulajdonviszony. Ön állami nyugdíja mellett a termelőszövetkezettől is kap pénzbeli nyugdíjat. Viszont, hogy ez utóbbi kiegészülhet-e természetbeli juttatásokkal is, azt a termelőszövetkezeti közgyűlés határozza meg.

S. I.

lottó

A lottó december 1-i húzásának nyerőszámai:

I. 65 72 84 51 28 36 19 16 60

II. 25 71 53 43 12 22 10

(A közölt számok tájékoztató jellegűek).

ITTHON

■ Tegnap délután a Ioan Slavici könyvesboltban ünnepélyesen megnyílt a december 1—10 közötti Román könyv dekádja.

■ Negyvenezer telefont szereltek fel az év eleje óta a posta dolgozói. Statisztikai adatok szerint a jelenlegi ötéves tervben annyi telefonállomás létesül, mint amennyi ezelőtt húsz évvel az egész országban volt. Az előfizetők számának növelését az tette lehetővé, hogy új automata telefonközpontok épültek Bucureşti-ben, Ploieşti-ben, Brassóban, Szebenben, és kibővítették a meglévőket Resicán, Temesváron, Aradon, Kolozsváron, Alba Iulián, Fogarason, Buzăuban és Giurgiúban.

A posta- és távközlésügyi főosztály közölte, hogy az év végéig még 12 000 telefonkészüléket szerelnek fel.

Öt perc kikapcsolódás

A világ első dohányosa valószínű, az a tollakkal ékesített törzsfőnök volt, aki a mexikói Palenquében egy függőleges 11 templom falán látható, amint éppen nagy füsttelhőket ereget.

1586 július 7-ét írtak Vízszintes I angol kikötőben összefutottak az emberek, mert egy érkező hajóról, a szájukban égő pipával, bodor füstöt eregetve léptek partra a matrózok. Néhány járókelő azt hitte, hogy a tengerészek kigyúlladtak, ezért, pár vödör vizet zúdítottak a nyakukba.

Hírek szerint I. vízszintes 23 angol királynő is pipázott.

A századok során tulajdonképpen négyféle pipát szívtak a dohányosok: tajtékpipát, agyagpipát, porcelánpipát és gyökérpipát. Az első fapipát vízszintes 21-ből, diófából faragták. Egyszer egy francia pipakereskedő Korzika szigetén Napóleon szülőháza körül sétált és egy Erica arbore bokorra lett figyelmes. Ennek gyökere, mint kiderült, rendkívül alkalmas pipakészítésre. Ez a bruyére — angolul függőleges 13-fa — több évtizedes növekedés után érik csak be, majd az évekig tartó tárolás során megkeményedik, a pipa használat közben egyre ellenállóbb lesz.

És végül egy jótanács: pipás embernek sok mindent ajándékozhatunk, de pipát, azt soha!

VÍZSZINTES: 8. Katonai rang. 10. Radioaktív elem. 12. RBD. 14. Cépa fele. 15. Éktelen négyértelmű szó. 17. Hangtalan kacaj. 18. Találgat.

FÜGGŐLEGES: 2. Egymást előző betűk. 3. Angol hosszmérték. 4. MPÁ. 5. Bogozó. 6. UÁI. 7. Dac, makacsság. 9. Nem vet. 16. Mű — latinul. 17. Kör, társaskör. 19. PBZ. 20. EXÉ. 22. Tiltószó.

BEKÜLDENDŐ: vízszintes 1, 21, 23, függőleges 11, 13.

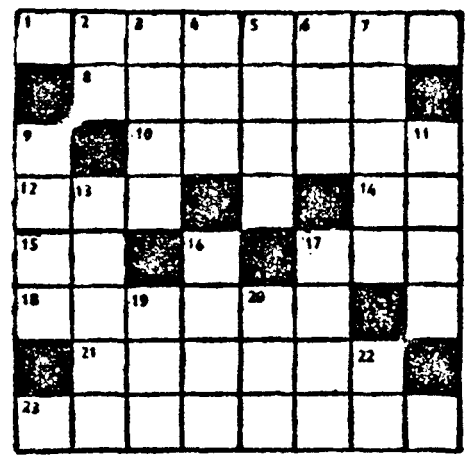

HELYES MEGFEJTÉS (november 25): Elia Kazan, Relyw, Mason, Lumet, René Clair Losey. (November 26): A piros, fehér, szürke, fekete, zöld, barnás.

Decemberi prognózis

Elérkeztünk az 1972-es esztendő utolsó s az idei tél első hónapjához. A meghonosodott szokáshoz híven most sem feledkeztünk meg tájékoztatni olvasóinkat a decemberben várható időjárásról. Az Aradi Meteorológiai Központ előrejelzését Roşu Costache főmeteorológus hozta tudomásunkra.

— Milyen lesz az időjárás ebben a hónapban vidékünkön?

— Különösebb meglepetést nem tartogat számunkra december. Mind a csapadékmennyiség, mind a hőmérséklet megközelíti az évszaknak megfelelő átlagos szintet. Kivételt képez a december 18—26 közötti időköz, amikor is gyakoribbá válnak a havazások, míg a hónap második dekádjában könnyebb felmelegedés lesz.

— A december 6-ig tartó első időközben mire számíthatunk?

— Az égbolt változóan felhős lesz, helyi jellegű csapadék lehetséges, mérsékelt széllel. Reggel és este helyi ködképződés. A legalacsonyabb hőmérsékleti értékek mínusz 5 és plusz 4, a legmagasabbak plusz 2 és plusz 12 Celsius fok között váltakoznak.

— A továbbiakban hogyan alakul az időjárás?

— A december 7-től 11-ig tartó időközben a nap nagy részében az eget felhők borítják, több csapadék fog hullani: eső, havaseső és hó formájában. Keleti irányú szél, rövidebb-hosszabb ideig tartó szélerősödés. A hőmérséklet lassan csökken, mínusz 7 és plusz 2, illetve mínusz 1 és plusz 6 fok közötti értékekre számíthatunk. Helyenként ónoseső lehetséges, amely csúszóssá teszi az utakat, fokozottabb figyelmet követelve az autósoktól. A rákövetkező öt napon, december 17-ig az idő továbbra is nedves marad, felhős égbolttal, enyhe felmelegedéssel. Eső és ködszitálás, mérsékelt szél. Éjszaka mínusz 4 és plusz 5, nappal 0 és plusz 8 fok között változik a hőmérséklet.

— Említette, hogy a december 18—26 közötti időközben havazni fog, a gyerekek nem kis örömére.

— Igen, az említett napokon jelentősebb havazás várható. Az égbolt szinte állandóan felhős lesz s a lehűlést még az északira forduló szél is fokozza. A hőmérsékleti értékek mínusz 8 és mínusz 2, valamint mínusz 3 és plusz 6 Celsius fok között alakulnak. Helyenként alacsonyabb is lehet. Alig észlelhető változás jellemzi majd a következő öt napot. A sík vidékeken zúzmaraképződések, a hegyekben hóviharok lesznek. A legalacsonyabb hőmérsékleti értékek mínusz 6 és plusz 2, a legmagasabbak mínusz 2 és plusz 4 fok között váltakoznak. Mérsékelt szélre számíthatunk.

Tulcea municípiumban ünnepélyes keretek között leleplezték Mircea cel Bătrîn lovasszobrát

Pénteken délelőtt Tulcea municípiumban ünnepélyes keretek között leplezték Mircea cel Bătrîn uralkodó lovasszobrát.

Az ünnepségen részt vettek a következő elvtársak: Dumitru Popescu, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának tagja, a KB titkára, a Szocialista Művelődési és Nevelési Tanács elnöke, Vasile Vîlcu, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának tagja, Constanța megye pártbizottságának első titkára, Teodor Coman, az RKP Tulcea megyei bizottságának első titkára, Brăduț Covaliu, a Képzőművész Szövetség elnöke, a helyi párt- és állami szervek képviselői, számos lakos, tisztek, hazafias gárdák alakulatai, ifjúsági honvédelmi osztagok, meghívottak.

A bronzból készült emlékmű az ünnepségen részt vett Ion Jaleanak, a nép művészének, a Képzőművész Szövetség tiszteletbeli elnökének alkotása.

A monumentális alkotás 5 méter magas és 4,5 méteres márványtalapzaton áll a város központjában.

A megyei pártbizottság és a megyei néptanács ebből az alkalomból táviratot intézett a Román Kommunista Párt Központi Bizottságához, Nicolae Ceaușescu elvtárshoz, kifejezve mély háláját és köszönetét azért a támogatásért, amelyet e kiváló műalkotás létrehozásához nyújtott.

A laoszi hazafiak mindenütt visszaverték az ellenség támadásait

Amint a Khaosan Pathet Lao hírügynökség közli, az USA és laoszi szövetségesei 1972 augusztusa és novembere között számos támadást hajtottak végre a Korsók-völgyében és Xieng Quang övezetében. Az amerikai légierő által támogatott támadásokba bevonták Vang Pao különleges erőit és több thaiföldi egységet is.

Az ellenség ennek ellenére sem tudott behatolni a Korsók-völgyébe és más vidékekre, a hazafiak mindenütt visszaverték az ellenség támadásait. Ideiglenes adatok szerint november 15-ig a Laoszi Hazafias Front katonái harcképtelenné tettek több mint 5000 ellenséges katonát, lelőttek 20 repülőgépet és jelentős mennyiségű fegyvert zsákmányoltak vagy megsemmisítettek.

Általános választások Ausztráliában

SYDNEY (Agerpres). — A szombati ausztráliai általános választások, akárcsak az egy héttel ezelőtt megtartott új-zélandiak, valószínűleg az ellenzék számára hoznak győzelmet. Az Associated Press a választótestület túlnyomó többségének véleményére hivatkozva, azt írja, hogy az Edward Gough Whitlam vezette laburista párt győzelme csaknem biztosra vehető. (A párt 23 éve nem volt hatalmon).

Whitlam arra számít, hogy pártja 76 mandátumot szerez, 17-tel többet, mint az előző választásokon, a liberális-agrárpárti koalíció pedig 75 mandátumra (a képviselőház 125 helyes).

A képviselőmandátumokra 533 jelölt pályázik. Ausztráliában minden 21 évet betöltött személy köteles szavazni.

Sztrájkok Olaszországban

Csütörtökön általános sztrájk bénította meg Tarente olasz tartomány tevékenységét. A sztrájk különösen a Tarente városi nagy kohászati kombinátot érintette. A mintegy 100 ezer résztvevő tiltakozott az elbocsátások ellen, s követelte az alkalmazottak élet- és munkakörülményeinek megjavítását.

Amint a France Presse közli, más olaszországi tartományokban is hasonló okokból forgósztrájkokat tartanak.

A szakszervezetek ugyanakkor követelik gazdasági-szociális reformok bevezetését.

Ugyancsak a France Presse közli, hogy 300 ezer olasz minisztériumi tisztviselő a tisztviselői szabályzat módosítását követeli és sztrájktervet fogadott el. Az első 48 órás sztrájk időpontját december 6-ra tűzték ki. Ezt követően az állami tisztviselők december 12 és 15 között sorozatos tartományi sztrájkokat, december 19-én és 20-án pedig országos sztrájkot rendeznek.

A banktisztviselők szakszervezetei szintén elhatározták, hogy december 4 és 21 között több forgósztrájkot tartanak.

Az Általános Olasz Munkásszövetség (CGIL) javasolta, hogy e hónap második felében rendezzenek négyórás általános sztrájkot a szociális-gazdasági reformok bevezetését sürgető követelés alátámasztására.

TELEX

INNEN — ONNAN

Rekordáron kelt el egy londoni képaukcion Joan Miro és Juan Gris egy-egy képe. Az 1922-ben festett Lepke és virágváza című Miro kép 138 600 dollárért kelt el. A kérlelhetetlen című kép, amelyet Gris 1915-ben festett 163 800 dollárért cserélt gazdát. A Miro és a Gris képért fizetett eddigi rekordösszeg 82 000, illetve 120 000 dollár volt.

Az említett két képet egy londoni képtár vette meg.

A nyugatnémet rendőrség 350 kilogramm hasisra bukkant egy hamburgi lakásban. Az „árú" értéke eléri az 1,5 millió márkát. A hivatalos nyilatkozatok kábítószer-csempész-hálózatról tesznek említést.

Az Északi-tengeren, Suffolk mellett hatalmas viharba került és elsüllyedt a 498 tonnás Burtonia brit parti hajó. Hírügynökségi jelentések szerint két tengerész életét vesztette, kettőt eltűntnek nyilvánítottak.

Az uruguayi Paysandu megyében az utóbbi időben 126, túlnyomórészt kilenc éven aluli gyermek betegedett meg agyhártyagyulladásban. Az elemi iskolákat meghatározatlan időre bezárták. A Prensa Latina szerint az ország más vidékein is jeleztek hasonló megbetegedéseket. A betegség ellen országos kampány indult.

A nyugatnémet Szövetségi Statisztikai Hivatal jelentése szerint ez év első kilenc hónapjában 13 647 ember meghalt, 395 820 megsebesült közlekedési balesetek következtében.

Megjegyzendő, hogy a halálos áldozatok száma 2,5 százalékkal, a sebesültek száma 3,1 százalékkal gyarapodott a múlt év hasonló időszakához viszonyítva.

Az utóbbi 24 órában Olaszországban jelentős anyagi károkat okozott az erős vihar. A fővárosban egy cirkusz kupolája beomlott és 12 személyt megsebesített. Vidéken a szél kidöntött számos telefon- és villanyoszlopot. A bőséges esőzés következtében az ár nagy vetésterületeket öntött el és sok helyen megszakította az országúti forgalmat.

A nők tanácsait kérték ki a Fiat cég képviselői az ideális gépkocsik megtervezéséhez. A cég kiváló gépkocsit ígér, az igénylők pedig türelmetlenül várják a női ízlés eredményeit.

Egy Santa Monica-i (Kalifornia) bíró határozata alapján Mickey Rooney közismert moziszínészt megfosztották apai jogainak gyakorlásától azzal az indokolással, hogy családi élete nem példás. Az ítélet rámutat, hogy egy olyan ember, aki hétszer kötött házasságot, nem a legjobb garancia gyermekeinek nevelése szempontjából.

Az Olaszországban tartózkodó Liz Taylort és Richard Burtont Rudolf Valentino-díjjal tüntették ki. A huszas évek feledhetetlen némafilm-sztárját ábrázoló aranyszobrocskát olyan művészeknek ítélik oda, akik, amellett, hogy kivételes tehetségű színészek, minden bizonnyal bekerülnek a filmvilág történetébe.

Újabb építőanyagfajtát állítottak elő a lengyel kémikusok, az úgynevezett izotart. Az izotar tűzálló, bármely felülethez könnyedén rögzíthető, tetszés szerint festhető és mosószerekkel jól tisztítható. Padlóburkolásra, hangszigetelőként és hajógyártásban használják.

Franciaországban eredményesen kikísérletezték a migrén újfajta kezelését. A használt gyógyszer két közismert orvosság keverékéből áll. A kísérletek során 47 beteg közül 24 teljesen meggyógyult napi két pasztillától.

Svédországban olyan ablakokat állítottak elő, amelyek teljesen elszigetelik a zajt. Az ablaküveget levegőrétegekkel elválasztott több, rendkívül vékony üvegréteg alkotja, az ablakrámák pedig ugyancsak kiváló hang- és hőszigetelő anyagból készültek.

A svájci Weltwoche nemrég arról számolt be, hogy a müncheni olimpia költségei körülbelül kétmilliárd márkára rúgtak. Az összegnek csak egy része térült meg, viszont számos értékes épület — az olimpiai stadion a többi berendezés és sporttelep, a metró, új utcák, szállodák stb. — megmaradtak s a müncheniek rendelkezésére állnak.

Akikre büszkék vagyunk

(Folytatás az I. oldalról)

nak. (Képünkön a „brigád" két tagját: Bujdosó Mihályt és Cosma Gheorghet mutatjuk be.) Ha csak egyetlen újításukat említjük, az is bizonyítja, hogy e három kiváló szakember közös bölcsessége rendszerint meghozza a várt eredményt. Több művelet módosításával, egyszerűsítésével, a Magnolia és a Corina típusú bútorgarnitúrák kárpitozott részeinél, április óta — azóta alkalmazzák az újítást a gyakorlatban — több mint 100 000 lejt takarítottak meg. Az előzetes számítások szerint év végéig a megtakarítás összértéke eléri majd a 200 000 lejt. S a „brigád" közben még három, rövidesen gyakorlati alkalmazásra kerülő újítási javaslatot nyújtott be.

A legtöbbre készüljünk

(Folytatás az I. oldalról)

Ezekben a napokban a munkaközösségek a folyó évi terv határidő előtti teljesítése mellett azzal is foglalkoznak, hogy megállapítsák azokat a tényezőket, amelyek biztosítják a jövő évi minimális terv, valamint a vállalt terméstöbblet megvalósítását.

A pártszervezetek nemrég lezajlott beszámoló- és választási közgyűlésein a kommunisták számos hiányosságot tártak fel a termelőképesség kihasználása, a nyersanyagellátás, a termelési alapok ésszerű felhasználása, valamint a termelési költségek csökkentése terén. Rámutattak arra is, hogyan lehetne jobban gazdálkodni a következő évben, az ötéves terv harmadik, nagyon sok szempontból döntő esztendejében.

A jövő évre való felkészülés különben nem újkeletű. Az Országos Konferencia óta a munkaközösségek a legapróbb tartalékokat is igyekeztek feltárni azért, hogy az ötéves terv célkitűzéseit négy és fél év alatt teljesíthessék.

Az előkészületek megyei szinten való elemzése azt mutatja, hogy az összes iparvállalatok képesek lesznek az előirányzott terv teljesítésére.

Megyénk iparvállalatainak a jövő évi termelés előkészítésében, a Központi Bizottság november 20—21-i plenárisa útmutatásainak megfelelően, néhány általános intézkedést is szem előtt kell tartaniuk. Elsősorban azt, hogy december 15-ig minden vállalat bontsa fel az évi tervet évnegyedekre, úgy, hogy az első három hónapra a terv egynegyedét irányozzák elő. Szükséges a nyersanyagmennyiségnek a maximális termelési terv szerinti leszerződése is.

Ahogy arra pártunk vezetősége is rámutatott, az 1973-as termelési eredményeknek rendkívüli fontosságuk lesz az ötéves terv négy és fél év alatti teljesítésében. Egy pillanatra se felejtse el ezt egyetlen dolgozó sem, akárcsak azt, hogy saját magunk javára dolgozunk!

Szocialista ösztönzés...

(Folytatás a III. oldalról)

pa is jutott. Kukoricaparcellámon, csak az enyémen, a tervezett 68 mázsa csövessel szemben 136 termett. Ezért aztán 3400 kilót kaptam. A répáért összesen több mint 1100 lejt vettem kézhez. De jön a cukor is. Négy kilóra számítunk tonnánként. Ide van írva minden a könyvecskébe...

Hogy a férj mennyit kapott? Az is ott áll a füzetben: 2470 kiló csövestermést. Elkel a szem nagyon. Most is két sertést ölnek majd, egyet pedig, szerződés alapján, az államnak juttatnak.

S ezekről az emberekről mondták a gazdaságban, hogy amolyan jó közepesek, már ami a globális akkordteljesítést illeti.

Túlfelől, a villamossinek mentén, a patak közelében laknak Fluieraşék. Petru gazda éppen az udvart sepri, amint betoppanunk. Ana asszony pedig a konyhában forgolódik. Vendégszerető emberek. A férfi borral telt kancsót kerít elő, úgy látunk a beszélgetéshez.

FLUIERAŞ PETRU: — Idén? Bár minden esztendő így sikerülne. Tavaly is kaptunk mindenből, de én így jobb szeretem. Nagy mennyiségben kukoricát, meg pénzt is. Az pedig, amit konvencionális normára osztanak, amolyan pótlék.

FLUIERAŞ ANA: — Összesen 80 mázsa csövestengerit hoztunk a három hektár, 60 ár után. A répa meg több mint 1600 lejt jövedelmezett tisztán. Örültünk is neki. Igaz, hogy megdolgoztunk érte. A szárat is levágtuk, betakarítottuk. Mindent elvégeztünk, amit csak kellett...

A beszélgetés során megtudtuk azt is, hogy a Fluieraş-család két tagja, a kapások megművelése mellett, 375 konvencionális normát is végzett ebben az esztendőben. Fiatalok, egészségesek, erőteljesek. És ami a legfontosabb, szorgalmasak. Márpedig pártunk, szocialista államunk éppen az emberek szorgalmára alapozott akkor, amikor érvénybe léptette a globális akkordrendszert. Hadd alakuljon ki nemes vetélkedés a szövetkezetek tagsága körében. Hadd előzze meg az a többieket, aki a legszorgalmasabb, a legöntudatosabb. Hiszen ez a szocializmus lényege. Meg az, hogy ki-ki teljesítménye alapján részesül a közösen megtermelt javakból.

Az európai biztonságot csak az összes államok közvetlen közreműködésével lehet megteremteni

Küldöttségünk vezetőjének felszólalása a helsinki tanácskozáson

HELSINKI. — Dumitru Tinu, az Agerpres különtudósítója közli:

Az európai biztonsági és együttműködési konferenciával kapcsolatos többoldalú tanácskozások keretében folytatták az általános vitát. A pénteki ülésen Kanada, Csehszlovákia, Olaszország, a Német Demokratikus Köztársaság, Svájc, Románia és Bulgária képviselője fejtette ki kormánya álláspontját az európai konferencia előkészítéséről és megtartásáról.

Mircea Bălănescu, Románia Szocialista Köztársaság küldöttségének vezetője miután rámutatott hogy országunk megkülönböztetett fontosságot tulajdonít az európai biztonság és együttműködés megteremtésének így folytatta: Nicolae Ceauşescu, a román államfő, valahányszor jeles európai politikusokkal tanácskozott, mindig a legnagyobb figyelmet fordította az európai biztonság problémakörére. Románia más európai szocialista országokkal együtt aktívan részt vett — kezdve az 1966-os Bucureşti-i Nyilatkozattal — számos olyan kezdeményezésben, amely határozottan fellendítette a biztonság és együttműködés kérdéseiről folyó összeurópai dialógust.

Az európai biztonságot csak úgy lehet megteremteni, ha az összes államok közvetlenül közreműködnek, és ténylegesen felkarolják az ügyet, egyenjogúsági alapon, társadalmi rendszerüktől, kiterjedésüktől, erejüktől, fejlettségi színvonaluktól eltekintve, attól eltekintve, hogy hozzátartoznak-e vagy sem a fennálló katonai szövetségekhez. A széles körű európai vita részvevői, mind az előkészítő szakaszban, mind pedig az európai biztonsági és együttműködési konferencián szuverén államokat képviselnek, kormányuk véleményét és álláspontját szögezik le.

A román kormány véleménye szerint az európai biztonsági és együttműködési konferenciának elsősorban azokra a politikai kérdésekre kell összpontosítania figyelmét, amelyek az európai biztonság megvalósításával és a kontinensünk államai közötti kapcsolatokban az erőszak és az erőszakkal való fenyegetés mellőzésével függnek össze. Ennek a vitának egy olyan dokumentum elfogadásával kell befejeződnie, amely kifejezetten előírja az összes résztvevő államoknak azt a kötelezettség vállalását, hogy a nemzetközi kapcsolatokban semmi körülmények között semmilyen formában és semmilyen ürüggyel nem folyamodnak erőszakhoz és az erőszakkal való fenyegetéshez, hanem kizárólag a békés eszközöket használják fel a fennálló vagy a jövőben esetleg felmerülő viták rendezésére.

Ugyszintén az értekezletnek szentesítenie kell az európai államok közötti kapcsolatok vezérelveit különösen a jogegyenlőséget, a nemzeti függetlenség és szuverenitás tiszteletben tartását, a területi integritást a belügyekbe való be nem avatkozást, a kölcsönös előnyöket, minden népnek azt a jogát, hogy szabadon döntsön sorsáról. Ebben a keretben szentesíteni kell majd minden egyes államnak azt a félreérthetetlen kötelezettségét, hogy teljesen és állandóan alkalmazza ezeket az elveket az összes többi országokkal szemben.

Másodsorban — mondotta a továbbiakban a felszólaló — a konferencián meg kell vizsgálni a kereskedelmi, gazdasági és műszaki-tudományos kapcsolatoknak minden megszorítás és megkülönböztető korlátok nélküli bővítése útjait és módozatait.

Hasonlóképpen úgy véljük, hogy nagy figyelmet kell szentelni a kulturális művészeti kapcsolatok, a tájékoztatás cserék, a turisztikai és sportcserék, valamint más cserék fejlesztésének, minden egyes kultúra értékeinek érvényre juttatása, a jobb megismerés és a kölcsönös megértés, a népek közötti béke és barátság megszilárdítása érdekében.

Tekintettel az ökológiai kérdések iránt jelenleg megnyilvánuló reális érdeklődésre, a konferencián meg kell vizsgálni az együttműködést a környezetvédelem és a környezet javítása terén.

Harmadsorban, rendkívül fontosnak tartjuk, hogy a konferencia megvizsgálja egy állandó európai biztonsági és együttműködési szerv létesítését. Ezt egyenjogúsági alapon az összes államok képviselőiből kell megalakítani; legyen eléggé rugalmas, mentesüljön a bonyolult és nehézkes szervezési formáktól, hogy biztosíthassa a folytonosságot a konferenciák között, vagyis a kontaktusok és a tárgyalások folytonosságát, hozzájáruljon a következő találkozók előkészítéséhez.

Természetesen — mondotta a szónok — felvehetők a napirendre más olyan problémák is, amelyekben a jelenlegi tanácskozások résztvevői egyetértenek.

A román kormány, amint következetesen hangoztatta, úgy vélekedik, hogy az európai biztonság kérdéseit nem lehet elkülöníteni a kontinens életének többi alapvető problémájától, elsősorban a katonai feszültségcsökkentéstől és általában a leszerelés kérdéseitől, amelyek az európai biztonság szerves és lényeges összetevői.

Az európai konferencián meg kellene tanácskozni azt is, milyen módon és milyen formában lehetne tárgyalni a más államok területén állomásozó csapatok csökkentéséről és visszavonásáról, valamint a nemzeti csapatok és fegyverállományok csökkentéséről, további más európai katonai feszültségcsökkentési és leszerelési intézkedésekről. Minthogy az összes európai államok érdekeltek ebben, legyen tényleges joguk és lehetőségük a közvetlen részvételre, a véleménynyilvánításra és a jogos érdekvédelemre mindennemű európai leszerelési tárgyaláson, beleértve a fegyveres erők és a fegyverállományok csökkentésére vonatkozó tárgyalásokat is.

A román küldött hangsúlyozta, további erőfeszítéseket kell tenni, hogy minden szakaszban felkutassák a leghatékonyabb és mindenki számára célszerű szervezési formulát. Ugyanakkor bizonyos fázisban szükségesnek tartjuk állam- vagy kormányfők részvételét — mondotta.

Tekintettel az eddig elhangzott nézetekre és arra a széleskörűen elterjedt véleményre, hogy a konferencia több szakaszban zajlik le, a román küldöttség szükségesnek tartja, hogy a találkozókra, felváltva egy-egy résztvevő ország fővárosában kerüljön sor.

A konferencia időpontjával kapcsolatosan küldöttségünk úgy véli: erőfeszítéseket kell tenni mielőbbi összehívására.

Véleményünk szerint — folytatta a szónok — a konferenciával kapcsolatos ügyrendi megállapodásokat az előkészítő összejövetelre együttesen kidolgozott és elfogadott elvekre kell építeni.

Tekintettel a megoldásra váró problémák jelentőségére, az elhangzott javaslatok és felmerült gondolatok sokaságára, valamennyiünknek igyekezni kell fogékonynak lenni a mások véleménye iránt, tökéletesíteni a közös munka készségét, türelmesen és felelősségérzettel kutatni a minél célszerűbb előkészítő intézkedéseket.

Hazánk képviselője befejezésül hangsúlyozta, a román küldöttség hajlandó együttműködni az összes többi küldöttséggel, kész továbbra is hozzájárulni a közös ügy sikeréhez, hogy az európai biztonság és együttműködés a népek óhajának megfelelően valóra váljék.

A Telex rovatot és a VIII. oldalt FRISS PANIÁN IVÁN szerkesztette

ENSZ—határozatok

NEW YORK. — Constantin Alexandroaie, az Agerpres tudósítója közli:

Az ENSZ-közgyűlés elfogadta a politikai bizottság következő határozati javaslatait a leszerelésről — a leszerelési világértekezlet összehívásáról, a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség (IAEA) tevékenységéről, a napalm- és más gyújtóbombák betiltásáról, a stratégiai fegyverkezés korlátozásáról, a vegyi fegyverek betiltásáról, a nukleáris kísérletek betiltásáról és Latin-Amerika atommentesítéséről. Ugyszintén elfogadták a nemzetközi kapcsolatokban az erőszak mellőzéséről szóló, valamint a nukleáris fegyverek felhasználásának állandó tilalmáról szóló határozatot. Ennek kérdését a plénum vitatta meg. Ugyanakkor szavazás és vita nélkül jóváhagytak két határozatot Bangladesh Népköztársaság ENSZ-felvételének lehetőségéről.

A szovjet párt- és kormányküldöttség befejezte magyarországi látogatását

BUDAPEST (Agerpres).

Pénteken befejezte magyarországi látogatását a Leonyid Brezsnyev, az SZKP KB főtitkára vezette szovjet párt- és kormányküldöttség. A látogatásról közös közleményt adnak ki.

A szovjet küldöttség ugyanaznap hazautazott.

A Szovjetunió megalakulásának 50. évfordulója alkalmából

MOSZKVA. — L. Dută, az Agerpres tudósítója közli:

A Szovjetunió Tudományos Akadémiája jubileumi közgyűlést tartott a szovjet állam megalakulásának 50. évfordulója alkalmából. A jubileumi közgyűlésen képviseltette magát Bulgária, Csehszlovákia, Kuba, a Német DK, Jugoszlávia, Mongólia, Lengyelország, Magyarország, Vietnam DK.

Hazánk képviseletében szintén küldöttség volt jelen, élén Miron Nicolescu akadémikussal, Románia Szocialista Köztársaság Akadémiájának elnökével.

Msztyiszlav Keldis, a Szovjetunió Tudományos Akadémiája Elnökségének elnöke értekezést olvasott fel. A szovjet köztársaságok multinacionális szövetsége és a tudomány címmel. Utána Borisz Ponomarjov akadémikus, az SZKP KB Politbürójának póttagja, a KB titkára a Szovjetunió megalakulása és az esemény történelmi jelentősége címmel tartott előadást.

LEGFRISSEBB HÍREINK

Az Uruguay-i Kongresszus közgyűlése 22 órás vita után úgy határozott, hogy elfogadja Juan-Maria Bordaberry elnöknek azt a javaslatát, hogy hosszabbítsák meg 1973. február 15-ig a múlt év áprilisában bevezetett rendkívüli állapotot. A 62 szavazattal 59 ellenében elfogadott határozat felfüggeszti az alkotmányos garanciát és engedélyezi a szubverzív tevékenységgel gyanúsított személyek mandátum nélküli letartóztatását.

■

A tucumani (Argentina nagy iparvárosa) cukorgyár munkásai általános sztrájkot szerveztek, s nagygyűlésen követelték a Conasa nemzeti cukortársaság államosítását. A Conasa eredetileg állami társaságként alakult meg s tömörítette a Tucuman tartományi összes cukorgyárakat, később azonban magánkézbe ment át.

■

A Reuter és a MEN hírügynökség jelentése szerint a damaszkuszi kormány szóvivője bejelentette, hogy Szíria december 1-én megnyitja határát Jordánia felé mind az országúti, mind a légi közlekedés számára.

Mint ismeretes a szíriai—jordániai határt tavaly júliusban zárták le a jordániai hadsereg és a palesztinai kommandók összetűzése miatt.

■

Vietnam DK Külügyminisztériuma közleményben hozta nyilvánosságra, hogy Vietnam DK és Ausztria kormánya nagykövetségi szinten diplomáciai kapcsolatokat létesít — közlik a nemzetközi hírügynökségek.

■

A görög kormány jóváhagyta az 1973. évi állami költségvetést, amely 103,7 milliárd drahma kiadást és 79,55 milliárd drahma bevételt irányoz elő, írja az Associated Press. A deficitet belső és külső kölcsönökből akarják fedezni.

Az 1973. évi görög költségvetés 12,8 százalékkal nagyobb az ideinél.

Péntéken esett a dollár és a font sterling árfolyama a nyugat-európai pénzpiacokon. Majna-Frankfurtban a dollár árfolyama 11 hete nem volt ilyen alacsony: 3,1908 márka az előző esti 3,1945 márkával szemben. A hírmagyarázók szerint az árfolyamesés a nyugatnémet és a francia központi bank kamatlábemelése után bekövetkezett spekulációknak tulajdonítható

Amint a UPI közli, Izland elhatározta, hogy még az idén elismeri a Német DK-t. A döntést a csillörtöki miniszterelnök hozta, az elismerés időpontját azonban nem jelentette be.

Hollandiában továbbra is zavaros a választások utáni politikai helyzet, még nem kezdődtek meg a tanácskozások az új kormány megalakításáról. Barend Biesheuvel, a volt kabinet vezetője nem tartja valószínűnek hogy az év vége előtt megalakul az új kormány, s kijelentette, hogy véleménye szerint kisebbségi kormány nem maradhat az ország élén.

A holland politikai megfigyelők szerint az új kormány megalakítása „négy hétig vagy akár négy hónapig is elhúzódhat". Addig Biesheuvel kisebbségi kormánya intézi az ország ügyeit.

■

A Felszabadulás hírügynökség nyilatkozatot tett közzé, elítélve a saigoni rendszernek a dél-vietnami lakosság elleni megtorló akcióit.

A nyilatkozat rámutat, hogy a Thieu-rendszer és támogatói valóságos megtorló kampányt szerveztek, tömegesen tartóztatják le azok családtagjait, akik részt vesznek a nemzeti ellenállási mozgalomban. A nyilatkozat hivatkozik Hoang Duc Nhanak, Thieu különtanácsosának november 10-i saigoni sajtóértekezletén tett nyilatkozatára, amely szerint november első napjaiban 50 000 embert vettek őrizetbe.

■

A latin-amerikai kontinens gazdasági függetlenséget, stabilitást és szuverenitást óhajt — mondotta Salvador Allende chilei elnök Mexikó fővárosába való érkezésekor. Ugyanezzel az alkalommal Luis Echeverria mexikói államfő kiemelte, hogy Latin-Amerika szabadságban kíván élni és elutasít mindenfajta kolonialista vagy protektorátusi politikát.

Pénteken indiai-pakisztáni hadifogolycserére került sor Wagah határvárosban. A Nemzetközi Vöröskereszt Bizottságának ellenőrzésével 540 pakisztánit és több mint 600 indiait repatriáltak — közli a United Press International és a Reuter.

Az 1971 decemberében ejtett hadifoglyok szabadon bocsátását előzőleg bejelentette Zulfikar Ali Bhutto pakisztáni elnök Iszlamadban, Swaran Singh indiai külügyminiszter pedig Delhiben.

Vörös Lobogó szerkesztősége: Republicii út 61. szám. Telefon 124-14, 116-92, 130-87, 151-87, 146 74. Kiadóhivatal: 128-34. Nyomda: 120-77. Tip Arad. 40 168